

Preiļos — jauns
Goda pilsonis

4. lappusē

Līvānu
pedagogiem
piešķirtas
Izcilības balvas

5. lappusē

Renovē
Preiļu novada
izglītības
iestādes

7. lappusē

Latvijas Nūjošanas kausa 3. posmā preiļieši guva dubultuzvaru

● Latvijas Nūjošanas kausa 3. posma dalībnieki pirms starta (no kreisās): Anna Svetlova, Tatjana Svetlova, Feoktists Pušņakovs, Digna Prodniece un novada sporta pasākumu organizators Leonids Valdonis. Tobrīd viņi vēl nezināja, ka kopumā izcīnīs divas pirmās vietas. Foto: M.Āboliņa

9. augustā, plkst. 12.00 Preiļu pilsētas parkā notika Latvijas Nūjošanas kausa 3. posms. Preiļu pilsētu pārstāvēja četri dalībnieki – Feoktists Pušņakovs, Anna Svetlova, Digna Prodniece un Tatjana Svetlova.

Noslēdzoties trešajam posmam, kas pulcēja 59 dalībniekus, Preiļi var būt gandarīti un lepnī, jo divas pirmās vietas tika Preiļu nūjotājiem. Dalībnieki tika iedalīti trīs vecuma grupās. Pirmajā grupā ietilpa sportisti vecumā līdz 40

gadiem, otrajā – no 41 līdz 60, trešajā – no 61 gada. Vīriešu konkurencē trešajā grupā Feoktists Pušņakovs ieguva godpilno pirmo vietu, aiz sevis atstājot dalībniekus no Salaspils, Rīgas un Grobiņas. Sieviešu kopvērtējumā Preiļu posmā pirmo vietu pirmajā grupā ieguva 1997. gadā dzimusi Anna Svetlova.

Pasākuma organizatore bija Latvijas Tautas sporta asociācijas ģenerālsekretāre un valsts trenere nūjošanā – Gaļina Gorbatenkova. Palīdzīgu roku pasākuma vadīšanā sniedza Preiļu novada sporta pasākumu organizators un

sporta skolotājs Leonids Valdonis.

G.Gorbatenkova sarunā ar "Novadnieku" atklāja, ka pirmā Nūjošanas kausa sešu posmu notikuma vietas izvēlētas ģeogrāfiskā novietojuma dēļ, tā aptverot visu Latviju – Rīga, Liepāja, Preiļi, Sigulda, Vakarbuļļi un Skrīveri. Preiļu posms sākumā bijis domāts tikai 5 km garš, bet, izvērtējot situāciju, izvēlējas tomēr 10 km garu trasī pa Preiļu parku. Dalībnieki veica trīs 3,4 km garus aplūsus.

Turpinājums 4. lappusē.

ABONĒJIET "NOVADNIEKU" SEPTEMBRIM un pārējiem 2014. gada mēnešiem.

Abonēt var
"Latvijas Pasta" nodalās,
pie pastniekiem,
"Novadnieka" redakcijā
Brīvības ielā 14, Preiļos,
un interneta mājas lapā
www.novadnieks.lv
sadaļā "Abonēšana".

Abonē šodien un
saņem laikrakstu pēc
divām darba dienām!

Ar pirmo numuru vēlēšanās startēs "Latvijas attīstībai"; 13. numurs tiek Sudrabas partijai

Ar pirmo numuru 12. Saeimas vēlēšanās startēs bijušā premjera Einara Repšes dibinātā partija "Latvijas attīstībai", piektdien tika noskaidrots Centrālajā vēlēšanu komisijā (CVK) notikušajā parlamenta vēlēšanām reģistrēto deputātu kandidātu sarakstu numuru izlozē, ziņo LETA. Ar otro numuru startēs partija "Suverenitāte", bet ar trešo — partija "Brīvība. Brīvs no bailēm, nauda un dūsmām".

Pašreizējās valdības koalīcijas galvenajam partnerim, partijai "Vienotība", Saeimas vēlēšanās būs ceturtais kārtas numurs. Piekto kārtas numuru izlozēja partija "Izaugsme", bet sesto — Aināra Šlesera partija "Vienoti Latvijai".

Septītais numurs izlozē tika nacionālajai apvienībai "Visu Latvijai" — "Tēvzemei un brīvībai"/LNNK, astotais Latvijas Reģionu apvienībai, devītais — bijušā tieslietu ministra Jāņa Bordāna veidotajai Jaunajai konservatīvajai partijai, bet desmitais — eiro-parlamentārietes Tatjanas Ždanokas pārstāvētajai Latvijas Krievu savienībai.

Partija "Saskaņa" izlozēja 11. numuru, Zaļo un zemnieku savienība — 12. kārtas numuru, bet 13. numurs tika bijušās valsts kontrolieres Ingūnas Sudrabas vadītajai partijai "No sirds Latvijai".

Izlozi rīkoja CVK, un tajā piedalījies bija aicināti visu 13 vēlēšanām reģistrēto deputātu kandidātu sarakstu pārstāvji. Saeimas vēlēšanu kārtība paredz, ka kandidātu saraksti pirms vēlēšanām ir numurējami un to numuri jānosaka izlozē, lozes velkot kandidātu sarakstu reģistrācijas secībā. Viena nosaukuma kandidātu sarakstam visos vēlēšanu apgabalos piešķirams vienāds numurs.

Kandidātu sarakstu numuri tiks uzdrukāti uz attiecīgo sarakstu vēlēšanu zīmēm blakus saraksta nosaukumam. Tāpat arī vēlēšanu iecirkņos vēlēšanu zīmes tiks sakārtotas sarakstu numerācijas secībā no viena līdz 13, un katrā vēlēšanu zīmju komplekta virspusē būs tā saraksta zīme, kura pārstāvji izlozēs pirmo numuru.

Uz vietām parlamentā kopumā pretendē 1156 deputāta amata kandidāti. No kandidātiem 776 jeb 67,1% ir vīrieši, bet 380 jeb 32,9% ir sievietes. Deputātu kandidātu vidū viskuplāk ir pārstāvēti no 41 līdz 50 gadus veci cilvēki, kuru ir 304 jeb 26,3%, savukārt 27 jeb 2,3% kandidātu ir vecumā no 71 līdz 80 gadiem. Visjaunākajam kandidātam ir 21 gads, bet visvecākajam — 80 gadi. Kandidātu vidējais vecums ir 45 gadi.

Augstākā izglītība ir 957 jeb 82,8% kandidātu, bet vidējā izglītība ir 199 jeb 17,2% kandidātu. Kā kandidātu dzīvesvieta visbiežāk norādīta Rīga — to norādījuši 455 jeb 39,4% kandidātu. Vēlēšanās plāno kandidēt 1027 jeb 88,8% strādājošo un 25 jeb 2,2% bezdarbnieku.

NACIONĀLĀS ZIŅAS

Latviešu valodu iespējams apgūt gandrīz 100 izglītības iestādēs visā pasaulē

Latviešu valodu un kultūru var apgūt 22 pasaulē valstīs gandrīz 100 neformālās izglītības iestādēs jeb tā sauktajās nedēļas nogales skolās, aģentūru LETA informēja Izglītības un zinātnes ministrijas (IZM) pārstāve Laura Zaharova. IZM budžetā šim nolūkam šogad ir atvēlēti 195 645 eiro, turklāt IZM patlaban meklē iespējas finansējumu palielināt, lai 2015. gadā būtiski paplašinātu latviešu valodas apguves iespējas diasporas latviešiem, uzsvēr izglītības un zinātnes ministre Ina Druvieta. Latviešu valodas aģentūra nodrošina pedagogu darbu ārvalstu latviešu skolās, gatavo un nosūta skolām mācību un metodiskos līdzekļus, organizē nometnes, mācības un seminārus. Aģentūra organizē profesionālās pilnveides kursus diasporas nedēļas nogales skolu pedagogiem gan Latvijā, gan mītnes zemēs.

Straujuma dosies uz Aglonu

Ministru prezidente Laimdota Straujuma piektdien, 15. augustā, dosies vizītē uz Aglonu, liecina premjeres darba kārtība. Viņa piektdien plkst.12.00 piedalīsies Visvētākās Jaunavas Marijas Debesis uzņemšanas svētku ceremonijā. Savukārt sestdien plkst.10.00 valdības vadītāja apmeklēs politiski represēto piemiņas pasākumu Ikšķilē pilsētas estrādē.

LTV tiešraides laikā Likteņdārzam saziedo vēl 34 tūkstošus eiro

Sestdien, 9. augustā, LTV1 tiešraidē notika jau sestā Latvijas Televīzijas (LTV) un Kokneses fonda organizētā ziedojumu akcija "Top Latvijas Likteņdārzs!", kuras laikā pa ziedojuma tālruni tika savākti 34 388,14 eiro, informē LTV pārstāve Laura Brokāne. Pavisam šogad akcijā saziēdoti 81 148,14 eiro, iekļaujot ienākumus labdarības pasākumā Gaismas pilī, pašvaldību sniegtu līdzfinansējumu, ziedojumus un dāvinājumus uz Fonda norēķinu kontu un Likteņdārzā uz vietas. Akcijas mērķis ir parādīt līdz šim Likteņdārzā paveikto un uzsvērt ikviena cilvēka iesaistes nozīmību dārzā vēl plānoto darbu īstenošanā. Ikviens tiek aicināts zvanīt pa ziedojumu tālruni 9000 6381, ar 1,42 eiro (iepriekš 1 Ls) ziedojumu atbalstot ceļu uz Likteņdārzu – apmeklētāju autostāvvietas – izveidi. Akcijas dienā Likteņdārzā amfiteātri ar Latvijas pašvaldību atbalstu turpinājās arī Ozolu godasardzes izveide, kas tika aizsākta pērn LTV ziedojuma akcijas dienā. Ozolus, iemūžinot politiski represēto piemiņu, stādīja Babītes, Daugavpils, Jelgavas, Rīgas un Vecumnieku pašvaldību pārstāvji. Līdz ar to kopumā Ozolu godasardzē ir iestādīti 30 ozoli. LTV pirmā ziedojumu akcija "Top Latvijas Likteņdārzs!" notika 2009. gadā. Akcijās saņemtie līdzekļi devuši būtisku ieguldījumu dārza tapšanā. 2009. gadā par skatītāju saziēdotu naudu izbūvēts perimetrālais ceļš. 2010. un 2011. gadā dārza centrālajā daļā — amfiteātri — pabeigti zemes darbi un izbūvēta vidusdaļa. 2012. gadā — izbūvēta pirmā pastāvīgā Likteņdārza būve — skatu terase. 2013. gadā tapis akmeņu krāvums "Sirmāis saulriets".

NOVADNIEKS

Redaktore Tamāra Elste

Pasūtījuma indekss 3033.

Reģistrācijas apliecība nr. 000701018.

Izdevējs — SIA «NOVADNIEKS REDAKCIJA».

Redakcijas adrese: Brīvības ielā 14, Preiļi, LV-5301.

Elektroniskais pasts: novadnieks@axel.lv

Tālr. 65307057, mob. tel. 29410288 (redaktorei), 65307057 (reklāmas un sludinājumu pieņemšana),

žurnālistiem — 65307058, mob. t. 22079178.

Fakss 65307057.

Par sludinājumu saturu atbild to iesniedzējs.

Laikrakstā publicētie materiāli ne vienmēr atspoguļo redakcijas viedokli.

Pārpublicējot atsauce uz «Novadnieku» obligāta.

Laikraksts iespiests SIA «Latgales druka» Rēzeknē.

Mājas lapa internetā: www.novadnieks.lv

Laikraksts iznāk astoņas reizes mēnesī

(otrdien, piektdien).

*Brīvs ir nevis cilvēks, kuram liktenis var padarīt maz,
bet gan tas, kuram liktenis nevar padarīt neko.*

Straujuma: Krievijas embargo būtisku ietekmi uz tautsaimniecību neatstās

Krievijas noteiktais embargo lielākās daļas pārtikas produktu importam no Eiropas Savienības (ES) būtisku ietekmi uz Latvijas tautsaimniecību neatstās, taču cietīs atsevišķas nozares, piektdien intervijā Latvijas Televīzijas raidījumam «Rīta Panorāma» teica Ministru prezidente Laimdota Straujuma.

«Vispirms es gribētu izteikt nožēlu, ka Krievija tā vietā, lai samazinātu eskalāciju Ukrainā, izvēlējas ekonomisko karu un uzsāka lauksaimniecības produktu importa ierobežojumus,» teica premjere. Viņa norādīja, ka Krievijas embargo būtiski Latvijas tautsaimniecību neietekmēs. «Ja runājam par mūsu ekonomiku — tas ir apmēram 0,7% no mūsu kopējā eksporta. Tas uz tautsaimniecību kopumā būtisku ietekmi neatstās, taču jāreķinās, ka ir nozares, kuras tas skars smagāk. Visbūtiskāk tas skars piena nozari. Cik man zināms no zivsaimniecības nozares, tad šprotes netiek iekļautas šajos aizliegumos,» stāstīja Straujuma.

Vienlaikus premjere norādīja, ka ir jādara viss iespējams, lai Krievijas noteiktajam pārtikas produktu importa embargo nesekotu Latvijas uzņēmumu bankroti. Premjere neuzskata, ka Krievijas noteikto sankciju dēļ Latvijā varētu pieaugt bezdarbs. «Es šobrīd neprognozēju bezdarba līmeņa kāpšanu tieši šo sankciju dēļ. Uzņēmumi ir jau pieraduši pie Krievijas neadekvātajām ricībām. Mūsu pārtikas nozare ir stipri atkarīga no Krievijas, taču pārorientējas pietiekoši īsā laikā. Šobrīd mums jādara viss, lai nozare pārprofilētos uz citiem tirgiem,» teica Straujuma.

«Es gribētu aicināt Latvijas iedzīvotājus skatīties, ko perkat veikalā. Pērciet Latvijas piena produktus un zivju produktus, jo tā jūs palīdzēsiet mūsu uzņēmumiem, kuri eksportē!» piektdien intervijā Latvijas Televīzijas raidījumam «Rīta Panorāma» teica Straujuma. Pēc viņas teiktā, arī Latvijas iedzīvotājiem ir jāstiprina savs tirgus.

Viņa arī puda nožēlu, ka pasaules ekonomika šobrīd sadalījusies divās daļās. «Man ir ļoti žēl, ka ir sākusies, es negribu teikt — divu ātrumu ekonomika, bet pasaulē veidosies divas eko-

Latvijas produkcijas eksporta apmēri uz Krieviju

Krievija ir lielākā Latvijas tirdzniecības partnere trešajās valstīs — 2013. gadā uz Krieviju tika eksportēti 62% no visiem Latvijas uz trešajām valstīm eksportētajiem lauksaimniecības un pārtikas produktiem, liecina Zemkopības ministrijas dati.

Galvenie četri Latvijas eksporta produkti uz Krieviju gadu griezumā ir nemainīgi un to īpatsvars eksporta struktūrā 2013. gadā bija: bezalkoholiskie un alkoholiskie dzērieni — 71%; dekoratīvi augi, griezti ziedi — 6,7%; gaļas un zivju izstrādājumi — 6,1%; piena produkti, olas, medus — 3,6%.

No Latvijas kopējā lauksaimniecības un pārtikas produktu eksporta eksports uz Krieviju vērtības izteiksmē 2013. gadā veidoja 21%, pieaugot līdz 25,5% 2014. gada pirmajos četros mēnešos.

2013. gadā Latvija uz Krieviju eksportējusi produktus 658,2 miljonu eiro vērtībā, bet 2014. gada pirmajos piecos mēnešos uz Krieviju eksportēti produkti 213,9 miljonu eiro vērtībā.

2013. gadā uz Krieviju eksportēto produktu vērtība bija par 4,7% vairāk nekā 2012. gadā; pieaugums vērojams vairāk nekā pusē eksportēto produktu grupu.

2014. gada pirmajos piecos mēnešos būtiski pieaudzis piena produktu, olu un medus grupas produktu eksports, par 23% pārsniedzot pilna 2013. gada eksporta vērtības rādītāju, kā arī miltu konditorejas izstrādājumu eksports 2014. gada pirmajos piecos mēnešos ir praktiski sasniegjis pilna 2013. gada rādītāju.

nomikas — Krievija ar atbalstītājvalstīm un pārējā pasaule,» norādīja premjere.

Premjere arī atzīmēja, ka tiksies ar atbildīgo nozaru ministriem un nozaru pārstāvjiem. Pēc Straujumas teiktā, uzņēmējiem varētu piešķirt «nodokļu brīvdienas», kā arī, sadarbibā ar Latvijas investīciju un attīstības aģentūru jāstrādā pie jaunu tirgus atrašanas un atbalsta mārketingam.

«Šim atbalstam ir jābūt ļoti mērķtiecīgam — konkrētām uzņēmumiem, piemēram, nodokļu atlaides vai garantijas kredītam, vai jaunu tirgus atrašanai,» teica Straujuma, piebilstot, ka arī no ES varētu piešķirt kompensācijas. «ES ir stabilitātes fonds lauksaimniekiem, kas ir apmēram 400 miljoni. Tas šobrīd tad tiks izmantots un mērķtiecīgi maksāts, iespējams, tieši piena nozarei,» stāstīja premjere.

Kā ziņots, Krievija noteikusi pilnīgu embargo lielākās daļas pārtikas produktu importam no ES, ASV un citām Rietumvalstīm. «Krievija nosaka pilnīgu embargo liellopu gaļas, cūkgaļas, augļu un dārzeņu produkcijas, putnu gaļas, zivju, siera, piena un piena produktu importam no Eiropas Savienības, Savienotajām Valstīm, Austrālijas, Kanādas un Norvēģijas,» ceturtdien paziņoja Krievijas premjerministrs Dmitrijs Medvedevs.

Polija aicina ASV pirkt Krievijas aizliegtos ābolus

Polija aicinājusi ASV steidzami atvērt savu tirgu poļu āboliem, kuru importu, reaģējot uz Rietumu sankcijām, aizliegusi Krievija, ziņo LETA.

Polijas vēstnieks Vašingtonā Rišards Šnefs pavēstīja, ka ticies ar ASV lauksaimniecības ministrijas pārstāvi, lai pārrunātu pasākumus, kas nepieciešami tirgus atvēršanai, vēsta poļu aģentūra PAP. «Mēs esam ieinteresēti ātrā lēmumā, jo situācija ir ārkārtēja,» izteicies Šnefs, piebilstot, ka nākamā tikšanās ar ASV amatpersonām, kuru pilnvaras ir lemt par tirgus atvēršanu, paredzēta 18. augustā.

Līdz šim ASV stingri ierobežojusi svaigu augļu un dārzeņu importu no Eiropas Savienības, tomēr ir izņēmumi, un Polijai ļauts eksportēt uz Savienotajām Valstīm piparus un brokoļus, bet Itālijai — ābolus un bumbierus.

Polija ir vadošais Eiropas ābolu eksportētājs, ievērojami apsteidzot Itāliju un Franciju.

Kā ziņots, Krievija aizliedza no rietumvalstīm importēt lielāko daļu lauksaimniecības ražojumu un pārtikas produktu, tādējādi reaģējot uz Rietumu sankcijām, kas ieviestas, sodot Maskavu par agresiju pret Ukrainu.

Šonedēļ apgrozībā nonāks Latvijas pirmā īpašā dizaina divu eiro monēta

Šonedēļ apgrozībā nonāks Latvijas pirmā īpašā dizaina divu eiro monēta, kas veltīta Rīgai — Eiropas kultūras galvaspilsētai, informē Latvijas Banka. Tās tirāža būs miljons eksemplāru.

Īpašā dizaina divu eiro apgrozības monēta «Rīga — Eiropas kultūras galvaspilsēta 2014» būs likumīgs maksāšanas līdzeklis Latvijā un citās eirozonas dalībvalstīs. Monētas nonāks aprītē tāpat kā cita apgrozības nauda — ar banku starpniecību sasniedzot tirdzniecības un citus uzņēmumus un iedzīvotājus. Latvijas Bankas kasēs Rīgā, Daugavpilī un Liepājā tā būs pieejama no otrdienas, 12. augusta.

Eiropas kultūras galvaspilsētai Rīgai veltītās monētas sīžetā ir Vecrīgas pa-

norāma. Monētas kalta Bādenes-Virtembergas Valsts kaltuvē, kas izgatavoja arī Latvijas eiro apgrozības monētas. Monētas tirāža ir viens miljons monētu, kā arī 5000 monētas suve-

nīriesaiņojumā.

Katru gadu ikviena eirozonas valsts var izlaist divas īpašas divu eiro apgrozības monētas, kas veltītas valsts, Eiropas vai pasaules nozīmes notikumiem. Papildu tam visas eirozonas valstis kopā var izlaist vēl vienu divu eiro monētu saskaņā ar kādu kopēju Eiropas Savienības valstu tēmu.

Īpašajām apgrozības monētām ir tādas pašas iezīmes un Eiropas puse, kā arī apmales teksts kā parastām divu eiro apgrozības monētām. Taču pusē ar attiecīgās valsts veidoto simboliku tām attēlots piemiņas motīvs.

Īpašā dizaina eiro monētas ir likumīgs maksāšanas līdzeklis eirozonā — tās var izmantot un tās jāpieņem tāpat kā visas pārējās eiro monētas.

Lappusi sagatavoja T.Elste

Jaunieši no Vācijas, Austrijas un Itālijas kopj Preiļu ebreju kapus

Jau otro vasaru Preiļu ebreju pilsoņu kapos notiek aktīva rosība. Pērn iesāktos kapsētas sakopšanas darbus turpina jauniešu nometnes LOT dalībnieki un viņu vadītājs Klauss Peters Rekss no Vācijas. Aktivisti pārstāv ne tikai Vāciju, bet arī Austriju un Itāliju. Pilnīgi pabeigt kapsētas labiekārtošanu iecerēts nākamgad.

● Ebreju kapsētas ir mūsu vēsturiskais mantojums. Kapakmeņi ar simboliku uz tiem bieži ir isti mākslas šedevri. Piemēram, šajā attēlā redzami granīta iekaltie baloži simbolizē ebreju tautu.

Sarunā ar «Novadnieku» Klauss atzina, ka gan viņam, gan nometnes dalībniekiem darbs kapu sakopšanā ir ļoti nozīmīgs un rezultāts sniedz gandarījumu. Viņš pastāstīja, ka pirmo reizi Latvijā ieradās 2005. gadā, toreiz apmeklējās Pļaviņas, kur kopā ar daudziem līdzbraucējiem apskatījis aizaugušos ebreju kapus. Foto-grāfijas aizvestas līdz uz Vāciju, kur Klauss tās savukārt parādījis saviem studentiem. Jaunieši bez šaubīšanās teikuši — braucam un ķeramies pie darba! Tiesa, viņi nevarēja iedomāties, ka galamērķis ir tik tālu no Vācijas. Pēc Pļaviņām sekojušas citas Latvijas pilsētas, tajā skaitā arī Preiļi.

Nometnes vadītājs atceras, ka sākotnēji bijis grūti iegūt atbalstu arī no Latvijas ebreju kopienas. Vācieši kops ebreju kapus? Daudziem šis priekšlikums šķitās absurds, bet pēc ilgām sarunām un pierunāšanas ebreju kopiena devusi atļauju informācijas apkopšanai un pakāpeniskai darbu uzsākšanai. Secināts, ka atjaunošana un sakopšana ļoti nepieciešama 18 ebreju kapsētās visā Latvijā.

Tagad katra vasara Klausam sākas ar to, ka viņš ierodas Latvijā un ebreju kopienas vadītājiem jautā, kur, viņuprāt, visvairāk nepieciešama jauniešu palīdzība. Pašlaik bez Preiļiem darbs gaida Višķos, Talsos, Aizputē, Riebiņos un Ventspilī.

«Ziniet, kad pirmo reizi atbraucu uz Preiļiem un apmeklēju ebreju pilsoņu kapsētu, secināju, ka tā nebūt nav vissliktākajā stāvoklī. Lai gan teritorija bija samērā aizaugusi, postījumi nebija pārlietu lieli,» atceras Klauss. «Saprātu, ka daudz ko varam vērst par labu. Protams, likās, ka visu paveiksim vienā gadā, bet, kā redzat, darba pietiek vēl arī šogad.»

Pasniedzējs no Vācijas ir pārliecināts, ka sakopta kapsēta nākotnē varētu kļūt par interesantu tūrisma objektu pilsētā, jo lielākā daļa sabiedrības par ebreju dzīvi Latvijā, par viņu tradīcijām prak-

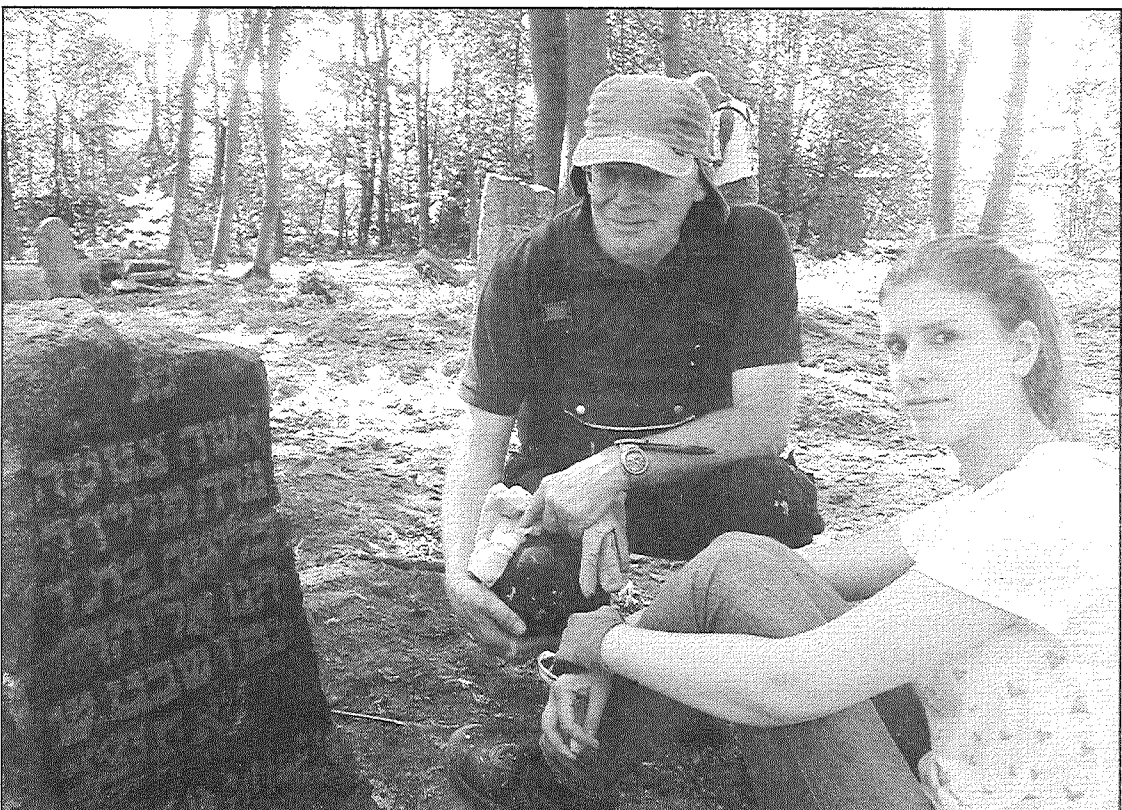
tiski neko nezina. Ņemot vērā to, ka līdz Otrajam pasaules karam ebreji bija Preiļu pilsētas pamatiedzīvotāju vairums, kapsēta var kļūt par muzeju zem klajām debesīm, kas piesaistītu daudzus tūristus. Tātad viņi ierastos Preiļos, te kādu laiku uzturētos, nakšņotu, iepirktos, vārdu sakot, atstātu te savu naudu. Šāds attieksmes modelis nāktu par labu pašvaldībai.

Sogad studentu un jauniešu nometnes LOT dalībnieki ebreju kapsētu attīrījuši no apauguma, atbrīvojuši apbedījumus no zemes sanesām, no jauna uzstādījuši apgāztos kapu pieminekļus. Klauss kopā ar saviem palīgiem ieplānojis apkopot kapos atklāto informāciju par apbedījumiem. Visas ziņas būs pieejamas internetā. Pašlaik atklāts, ka lielākā daļa kapu pieminekļu datēti ar pagājušo gadsimtu, tomēr ir arī senāki apbedījumi, piemēram, kāds kapa piemineklis no 1849. gada. Uzmundrinājumu pēc grūtā darba jauniešiem sniedz fakts, ka izdevies atrast arī vairākus Preiļu kapsētā apbedīto ebreju tuviniekus. Kāda kundze bijusi līdz sirds dziļumiem aizkustināta.

Pasniedzējs teic, ka studenti uz šādām nometnēm brauc labprāt. Atsaucība vērstoties plašumā, jo vāciešiem tagad pievienojušies arī jaunieši no Austrijas un Itālijas. Iespēja iepazīt citam citu, kopā darboties vienā mērķa labā, izzināt vēsturi — tie ir galvenie stimuli, kuru dēļ puīši un meitenes no dažādām valstīm gatavi ieguldīt arī daļu savu līdzekļu, lai dotos uz Latviju un vasaras sveltē smagi strādātu. Dalībnieku

● Preiļu ebreju pilsoņu kapsētas labiekārtošanā plecu pie pleca strādā jaunieši no Vācijas, Austrijas un Itālijas. Ir pamatīgi jānopūlas, lai nogāzušās smagās granīta plāksnes izkustinātu un uzslītu iepriekšējā vietā.

● Strādājot ar kritiņiem, redzami kļūst senie uzraksti uz kapu plāksnēm. Tie tiks nofotografēti, jo pēc pāris mēnešiem un lietavām krāsa noskalosies un izzudīs. Klauss Peters Rekss kopā ar nometnes dalībnieci Linu pūlas izlasīt kapakmeņi iekalto tekstu. Foto: L.Kirillova

vidū lielākā daļa ir katoļi, arī protestanti, pat tādi, kuri neuzskata sevi par piederīgiem pie kādas garīgās konfesijas.

Jauniešu nometni finansē Vācijas valdība, ebreju sabiedriskās organizācijas, nedaudz Preiļu novada dome, kā arī tiek vākti zie-

dojumi.

Cik svarīgi, ņemot vērā pagātnes notikumus, vāciešiem ir kopt ebreju kapus? Uz šo jautājumu Klauss Peters Rekss atbild bez šaubīšanās — ļoti svarīgi. Gan viņam, gan jauniešiem tā ir iespēja kaut nedaudz labot pa-

gātnes kļūdas. Šķiet, šo pārliecību būtu jāņem vērā arī mums, vietējiem ļaudīm, un sākt rīkoties daudz atbildīgāk. Jāpiebilst, ka sakopšanas darbos Preiļu ebreju kapsētā iesaistīties maz vietējo jauniešu.

L.Kirillova

No vēstures

Ebreju kapsēta Preiļos ierīkota 19. gadsimta sākumā. Pēdējais apbedījums datēts ar 1964. gadu.

Pirmie ebreji Preiļos ieradās 19. gadsimta sākumā. 1847. gadā šeit dzīvoja 284 ebreji. Apmēram 100 gadu laikā ebreji veidoja lielāko pilsētas iedzīvotāju daļu. 1870. — 1880. gados pilsētā tika atvērtas četras sinagogas (viena no tām hasidim).

1897. gadā Preiļos ebreju skaits bija pieaudzis līdz 1375 cilvēkiem. Pirmā pasaules kara laikā daļa vietējo ebreju pārcēlās uz guberņām Krievijas iekšienē. Tajā laikā Preiļos ieradās ebreju bēgļi no Lietuvas un Kurzemes.

1920. gados daži ebreji bija pilsētas

pašvaldības locekļi, pat tās vadītāji. 1935. gadā pilsētā no 1662 iedzīvotājiem ebreji bija 847 jeb 51%. 2000. gadā pilsētā uzskaitīti tikai trīs ebreji.

No ievērojamākajiem cilvēkiem minams Preiļos dzīvojušais rabins Rafaels — pazīstamā Abrahama Izaka Kuka vectēvs no mātes puses.

Ebreju kapsētas un rituāli

Senebreju valodā kapsētu sauc par *beit-olam*, kas nozīmēja «mūžības māja». Kapakmeņi ar simboliku uz tiem bieži ir isti mākslas šedevri. Simbolika un teksts ataino mirušā piederību koenu vai arī leivitu dzimtai, šī cilvēka nodarbošanos, viņa dievbijību utt.

Latgales kapsētas atšķiras ar dekora vienkāršību. Šeit galvenā uzmanība veltīta uzrakstam, kas parasti ir ivritā vai idišā, slavējot mirušo.

Uz kapakmeņiem bieži attēloti dzīvnieki, tādā veidā centās atveidot aizgājušo cilvēku. Lauva simbolizēja jūdu cilts ģerboni, briedis — nevainību, čūska — nāvi, balodis — ebreju tautu, vīnogulāja zars — auglīgu darbu.

Pēc ebreju tradīcijas, brīdi, kad parādās *Malah-ha-Movet* (nāves engelis), lai paņemtu cilvēka dvēseli, dzīvo uzdevums ir parādīt pienācīgu godu mirušajam. Obligāti tiek iedegtas sveces, jo sveces liesma ir cilvēka dievišķās dvēseles simbols. Mājā atver logus un aizklāj spoguļus. No nāves brīža līdz bērēm visi mirušā

tiešie radnieki atrodas *onen* statusā (bēdu nomākts cilvēks). *Onen* galvenā rūpe — pēc iespējas īsākā laikā apbedīt mirušo, vēlams, jau nāves dienā. *Onen* līdz bērēm nemazgājas, neskuļ bārdu, neēd gaļu, nedzer vīnu un atturas no seksuāliem kontaktiem.

Pirms 19 gadsimtiem ieviests noteikums, ka visi ebreji jāapglabā vienādos speciāli apbedīšanai paredzētos apgērbos — *tahrihim*, lai nabadzīgajiem nebūtu jākaunas, bet bagātie necentos otru pārspēt. *Tahrihim* simbolizē vienkāršību, tīrību un godu. Tam nav kabatu, kas ļautu «paķert līdzī» kādas materiālas vērtības, jo cilvēka galvenā vērtība ir dvēsele, nevis ipašums.

Aglonas novadu apmeklēja vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrs

8. augustā Aglonas novada pašvaldību darba vizītē apmeklēja Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrs Romāns Naudiņš un ministrijas Valsts sekretāra vietniece reģionālās attīstības jautājumos Ilona Raugze, informē Aglonas novada domes sabiedrisko attiecību speciāliste Tatjana Komare.

Ministrs Aglonas novada pašvaldībā tikās ar domes priekšsēdētāju Helēnu Streiči, priekšsēdētājas vietnieku Osvaldu Šatilovu, attīstības un projektu vadības nodaļas vadītāju Inetu Valaini. Attīstības un projektu vadības nodaļas vadītāja I. Valaine iepazīstināja ar stratēģiskajiem attīstības virzieniem tuvākajos gados un īstenoto projektu realizācijas gaitu. Ministrs R. Naudiņš informēja domes vadību un speciālistus par aktuālākajām

tendencēm projektu līdzfinansējuma piesaistē 2014. – 2020. gadam. Īpašu uzmanību pievērta specifiskiem atbalsta mērķiem (SAM), kas aptver šādas galvenās investīciju jomas:

- ✓ vides infrastruktūras attīstība un vides aizsardzība – notekūdeņu savākšanas tīklu atjaunošana un paplašināšana, kā arī atbalsts pieslēgumu izbūvei, atkritumu pārstrādes un reģenerācijas infrastruktūras attīstība, plūdu risku samazināšana, bioloģiskās daudzveidības saglabāšana u.c.;

- ✓ reģionālā attīstība – nacionālās un reģionālās nozīmes izaugsmes centru attīstība, teritoriju revitalizācija, pašvaldību ēku energoefektivitāte, atbalsts 89 novadu pašvaldībām;

- ✓ informācijas un komunikāciju tehnoloģijas (IKT) – datu un pakalpojumu pieejamības un izmantojamības veicināšana.

Indikatīvais kopējais ES fondu finansējums VARAM specifiskā atbalsta mērķiem – 689,8 miljoni EUR.

Savukārt ministrijas Valsts sekretāra vietniece reģionālās attīstības jautājumos I. Raugze stāstīja par ministrijas finansējuma atbalstu pašvaldībām, kuras piedalīsies projektu konkursos: bioloģiska daudzveidība; publiskā infrastruktūra uzņēmējdarbības veicināšanai; pašvaldību energoefektivitāte; degradēto teritoriju revitalizācija u.c.

Pēc tikšanās ar novada domes vadību VARAM ministrs devās apskatīt vairākus infrastruktūras objektus Aglonas ciemā, kas realizēti ar Eiropas Savienības fondu līdzfinansējumu. R. Naudiņš un I. Raugze apmeklēja Otrā pasaules kara ekspozīciju (muzeju) Aglonas centrā. Ar lielu interesi tika apskatīti muzeja eksponāti – formas, municija,

● Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrs Romāns Naudiņš (otrais no labās) pēc nopietnām sarunām ar novada vadību apmeklēja Otrā pasaules kara ekspozīciju.

sadzīves priekšmeti un ieroči.

Tikšanās nobeidumā ministrs novēlēja Aglonas novada domei un iedzīvotājiem turpināt darbu

jau iesāktu projektu realizācijā un piedalīties konkursos ar jauniem projektiem, lai veiksmīgi attīstītu savu novadu.

Piemīnēja holokausta upurus un pasniedza pašvaldības Goda pilsoņa nozīmi

8. augustā holokausta upuru memoriālā Preiļos notika piemiņas pasākums tiem simtiem un tūkstošiem ebreju, kuri zaudēja savas dzīvības Otrā pasaules kara laikā. Viņu vidū arī daudzi Preiļu iedzīvotāji – vīrieši un sievietes, sirmgalvi un bērni.

Piemiņas pasākumā piedalījās kādreizējais preiļietis Dāvids Zilbermanis un Samuēls Latvinskis, Vācijas vēstniecības Latvijā pārstāvi, tajā skaitā kultūras atašējs Kristofs Klarmans, starptautiskās jauniešu nometnes LOT dalībnieki un viņu vadītājs Klauss Peters Rekss, Preiļu novada domes vadība, vēstures un lietišķās mākslas muzeja darbinieki, Preiļu 2. vidusskolas pārstāvi, pašdarbības kolektīvi un citi interesenti.

Klātesošos uzrunāja Preiļu novada domes priekšsēdētājs Aldis

Adamovičs. Īpašus pateicības vārdus viņš veltīja Dāvidam Zilbermanim, kurš daudzus gadus bieži mēro ceļu no Ņujorkas Amerikas Savienotajās Valstīs uz Preiļiem un šajā laikā devis īpašu ieguldījumu holokausta upuru piemiņas saglabāšanai pilsētā. Ar Dāvida Zilbermana iniciatīvu un finansiālu palīdzību pirms desmit gadiem tika izveidots arī tagadējais holokausta upuru piemiņas memoriāls Preiļos. Pašvaldības vadītājs tāpat pateicās Samuelam Latvinskim par līdzdalību biedrības «Preiļu ebreju kapsēta» izveidošanā, kā arī vietējiem jauniešiem un starptautiskās jauniešu nometnes dalībniekiem, kuri jau divas vasaras citīgi strādā ebreju kapsētas sakopšanas darbos.

Emocionāli par vispārcilvēciskām vērtībām, par miera saglabāšanu uz zemes runāja arī

starptautiskās jauniešu nometnes LOT vadītājs Klauss Peters Rekss. Viņš uzsvēra, ka ļoti daudz var spēt paveikt arī viens cilvēks, taču, ja tādu darboties gribošu cilvēku ir daudz, arī paveiktais ir daudzārt lielāks.

Pasākuma otrā daļa turpinājās Preiļu kultūras centrā, kur klātesošo uzmanība bija veltīta Dāvidam Zilbermanim. Viņam par īpašu ieguldījumu holokausta upuru piemiņas saglabāšanā tika pasniegta Preiļu novada Goda pilsoņa apliecinība un Goda pilsoņa zelta nozīme. Atgādinām, ka Dāvidu Zilbermani Goda pilsoņa nosaukuma saņemšanai izvirzīja Preiļu 2. vidusskolas kolektīvs, ieteikumu atbalstīja Preiļu vēstures un lietišķās mākslas muzeja direktore Tekla Bekeša un Preiļu 2. vidusskolas muzeja vadītāja Valentīna Maksimova.

L. Kirillova

● Katra atgriešanās bērnības pilsētā Preiļos Dāvidam Zilbermanim ir sirsnīga. Šoreiz tā bija īpaši emocionāla, jo Preiļu novada domes deputāti ar savu lēmumu viņam piešķirusi Preiļu novada Goda pilsoņa nosaukumu. Foto: I. Pličs

Latvijas Nūjošanas kausa 3. posmā preiļieši guva dubultuzvaru

Sākums 1. lappusē.

Valsts trenere Preiļus jau ir iepriekš apmeklējusi kopā ar mobilo brigādi, kas informēja iedzīvotājus par veselīgu dzīvesveidu un fiziskajām aktivitātēm visa mūža garumā. Uz G. Gorbatenkovas vadīto praktisko nodarbību nūjošanā ieradusies 74 nūjotgribētāji. Kā apgalvo trenere, lai iemācītos pareizi nūjot, nepieciešams apmeklēt vismaz 6-8 nodarbības, jāiemācās desmit nūjošanas pamatsoli un tad cilvēks var nūjot patstāvīgi, bez trenera uzraudzības. G. Gorbatenkova ar nūjošanu ir saistīta jau septiņus gadus un ir priecīga par cilvēku izrādīto interesi.

M. Āboliņa

Uzziņai

Nūjošana radīta 1930-tajos gados Somijā, lai trenētu distanču slēpotājus laikā, kad nav sniega. Tikai pēc apmēram 50 gadiem nūjošana radās kā patstāvīgs sporta veids. 1997. gadā uzņēmums EXEL sāka ražot pirmās nūjas, kas bija paredzētas tieši šim sporta veidam.

Nūjošana nodarbina 90% ķermeņa muskuļu. Šis sporta veids ir īpaši piemērots cilvēkiem, kuriem ir sēdošs darbs, kā arī tiem, kuriem ir problēmas ar locītavām un mugurkaulu. Intensīvi nūjot, stundas laikā var sadedzināt 400 kalorijas un iegūt fizisku un emocionālu labsajūtu. Lai nodarbotos ar nūjošanu, nav ne vecuma, ne dzimuma ierobežojuma.

Latvijā darbojas Starptautiskā Nūjošanas Federācija, kurā strādā apmācīti instruktori, kas konsultē un apmāca cilvēkus, kuri savu dzīvi vēlas saistīt ar nūjošanu. Šī federācija 19. – 20. maiju ir pasludinājusi par Pasaules nūjošanas dienu.

2014. gada 7. martā Preiļu parkā tika atklāta 2 km garā slēpošanas un nūjošanas trase. Projekts tika īstenots Latvijas – Lietuvas – Baltkrievijas Pārrobežu sadarbības programmas 2007-2013 ietvaros.

● Valsts trenere nūjošanā G. Gorbatenkova (no kreisās) pirms starta dalībniekiem dod pēdējās norādes.

RIEBIŅU NOVADĀ

Vidusskolas ēka — silta, skaista un energoekonomiskāka

Riebiņu vidusskolas audzēkņi, ierodoties savā skolā 1. septembrī, atradīs to savādāku — siltāku, skaistāku un energoekonomiskāku. Šovasar beigusies projekta «Kompleksu risinājumu ieviešana siltumnicefektā gāzu emisiju samazināšanai Riebiņu vidusskolas ēkā» īstenošana.

Kā informē pašvaldības attīstības un plānošanas daļas vadītāja Inese Reitāle, tika veikta ārējo un jumta siltināšana, iekšējo tīklu rekonstrukcija, nodrošinot komforta uzlabošanu iekštelpās un samazinot siltumenerģijas patēriņu. Iegādāti un uzstādīti zemes siltumsūkņi komplektā ar biomasas apkures katlu siltumenerģijas ražošanai no atjaunojamiem energoresursiem. Veikta jaunas elektroinstalācijas ierīkošana un apgaismes līdzekļu nomainīšana, paaugstinot apgaismojuma līmeni

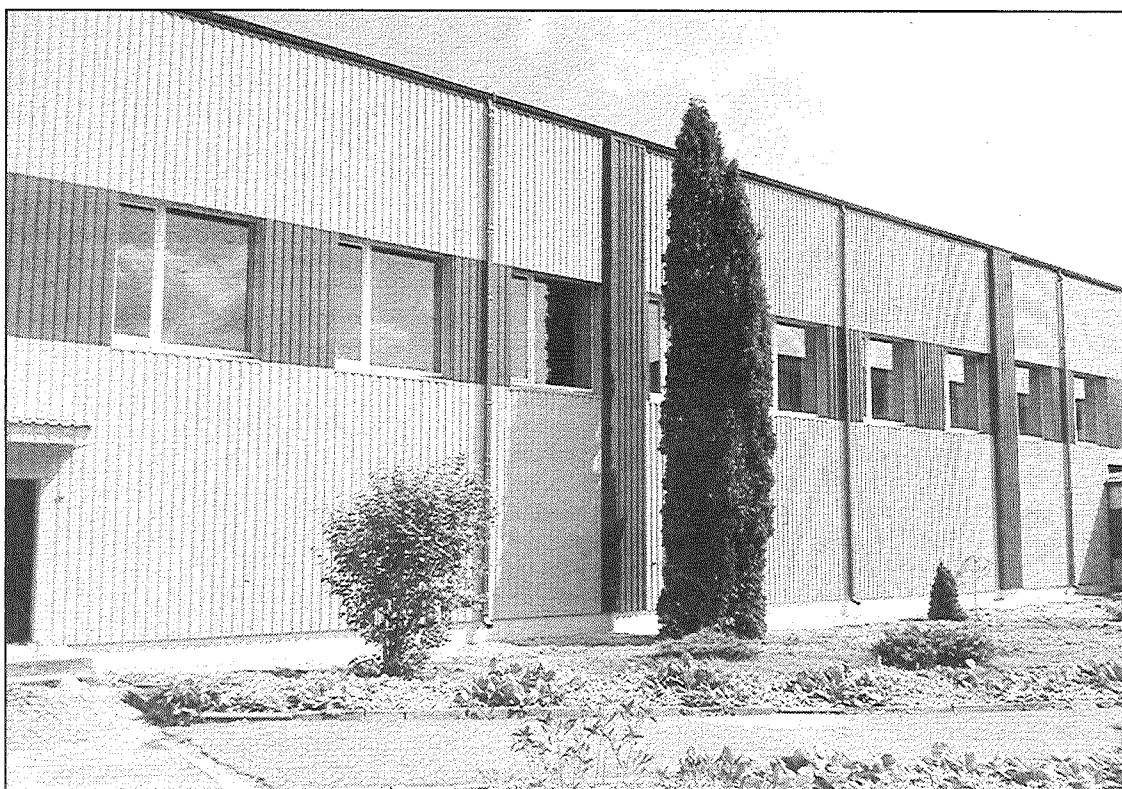
un līdz ar to arī mazāk tērējot elektrību.

Speciāliste uzsver, ka projekta vispārīgais mērķis bija enerģijas patēriņa samazināšana apkures un apgaismojuma nodrošināšanai ēkā, uzsākot arī siltuma iegūvi no atjaunojamiem energoresursiem — sekmējot siltumnicefektā gāzu emisijas samazināšanu.

Projekta kopējās izmaksas sasniedza nedaudz vairāk kā 831 tūkstoši eiro. No šīs summas 75% jeb 369 tūkstošus eiro no projekta attiecināmajām izmaksām finansēja Klimata pārmaiņu finanšu instruments.

Tiek lēsts, ka projekta rezultātā būs panākts CO₂ emisiju samazinājums par 155,75 tonnām gadā. Līdz ar to sāksies CO₂ ikgadējā patēriņa monitorings, kas ir pirmais solis ceļā uz Energoapvaldības sistēmas standarta ieviešanu.

● Riebiņu vidusskolas sporta zāles ārskats.

Atkal klāt lasīšanas veicināšanas konkurss

● Konkursa «Bērnu žūrija 2014» reklāmplakāts un grāmatas Stabulnieku bibliotēkā.

Stabulnieku bibliotēkas bibliotekāre Biruta Čaunāne ar «Novadnieka» starpniecību vēlas nodot ziņu tiem, kas vēl joprojām mīl grāmatas un lasīšanu — atkal ir klāt lasīšanas veicināšanas konkurss «Bērnu žūrija 2014».

Arī Stabulnieku bibliotēkā jau ir pieejams vērtējamo grāmatu komplekts atbilstoši visām vecuma grupām. Šī lasīšanas veicināšanas programma, kurā regulāri iesaistās arī Stabulnieku bibliotēka, daudzās Latvijas bibliotēkās darbojas jau četrpadsmito gadu, un šis ir trešais gads, kad tajā iesaistīties tiek lūgti arī bērnu, pusaudžu un jauniešu vecāki. Viņiem lasīšanai un vērtēšanai tiek piedāvātas «Vecāku žūrijas» grupā iekļautās grāmatas. Bibliotekāre uzsver, ka tas ir ļoti svarīgi, jo bērnu interese par grāmatām un lasīšanas procesu bieži vien sākas ar vecāku atbalstu un pozitīvo piemēru.

Stabulnieku bibliotēka aicina jaunākās un vecākās paaudzes lasītājus griezties savā tuvākajā bibliotēkā, izvēlēties no konkurssam paredzētā grāmatu klāsta sev atbilstošās, sākt lasīt un šajā procesā satuvināties gan intelektuāli, gan emocionāli — vienam otru atbalstot, veicinot paaudžu dialogu un savstarpēju sapratni.

Lappusi sagatavoja L. Kirillova

LĪVĀNU NOVADĀ

Pirmoreiz piešķirts Izcilības balvas pedagogiem

28. augustā Līvānu novada izglītības darbinieku gadskārtējā konferencē apbalvojumu «Izcilības balva» saņēms 14 Līvānu novada pedagogi. Šāda balva šogad tiks pasniegta pirmo reizi, informē Līvānu novada domes sabiedrisko attiecību un ārējo sakaru daļa.

Izcilības balva ir iedibināta pēc privātā mecenāta, Līvānu Goda pilsoņa Daumanta Pfafroda iniciatīvas, kurš jau 10 gadus atbalsta arī studējošos jauniešus. Tās nodibināšanas mērķis ir paaugstināt izglītības kvalitāti Līvānu novada vispārizglītojošajās skolās un motivēt pedagogus darbā ar skolēniem, palīdzot viņiem padziļināti apgūt mācību programmas saturu.

Mecenāts D. Pfafrods vairākkārt norādījis, ka Līvānu novadā jāpanāk tāds izglītības līmenis, lai mūsu skolas varētu konkurēt ar citām republikas skolām, kvalitatīvi sagatavojot jauniešus studijām labākajās augstskolās.

Šī gada pavasarī Līvānu novada izglītības iestādes iesniedza izvērtēšanai vairāk kā 20 pedagogu sasniegumu aprakstus. Izvērtējot visus pieteikumus, balvas ar Li-

vānu novada domes 2014. gada 31. jūlija lēmumu tika piešķirtas 14 pedagogiem: Venerandai Sprīņģei – Rudzātu vidusskolas skolotājai, Elitai Vaivodei – Līvānu 1. vidusskolas skolotājai, Anitai Reiterei – Līvānu 1. vidusskolas skolotājai, Taisijai Grabļevskai – Līvānu 2. vidusskolas skolotājai, Līgai Slicai – Jaunsilavas pamatskolas skolotājai, Almai Marcinkevičai – Jersikas pamatskolas skolotājai, Birutai Kalniņai – Rožupes pamatskolas skolotājai, Helēnai Pizičai – Rožupes pamatskolas skolotājai, Maijai Kulakovai – Līvānu 1. vidusskolas skolotājai, Maritai Birzakai – Līvānu 1. vidusskolas skolotājai, Sandrai Ziemelei – Līvānu 1. vidusskolas skolotājai, Birutai Jaujai – Līvānu 1. vidusskolas skolotājai, Emeritai Rubīnei – Līvānu 1. vidusskolas skolotājai, Intai Ziemelei – Līvānu 1. vidusskolas skolotājai.

Balvas saņemšanas kritēriji ir atrunāti nolikumā «Par izcilības balvas piešķiršanas kārtību Līvānu novada vispārizglītojošo skolu pedagogiem», kas apstiprināts 2013. gada 28. novembrī ar Līvānu novada domes lēmumu nr 20-6. Tie paredz, ka balva tiek piešķirta par pedagoga sagata-

voto skolēnu iegūtajām 1.-3. vietām vai atzinībām Izglītības un zinātnes ministrijas organizētajās mācību priekšmetu olimpiādēs valsts posmā un starptautiskajās olimpiādēs; par skolēnu iegūtajām 1.-3. vietām vai atzinībām atklātajās mācību priekšmetu olimpiādēs, kuras iekļautas Latvijas skolu reitinga darbā ar talantīgajiem skolēniem kopvērtējuma sarakstā; par skolēnu iegūtajām 1.-3. vietām vai atzinībām reģionālajās un valsts skolēnu zinātniski pētniecisko darbu konferencēs, kā arī par 1., 2., 3. vietu un atzinību Latvijas augstskolu organizētajos konkursos, olimpiādēs un citos izglītību veicinošos konkursos, kā arī par nozīmīgu ieguldījumu talantīgo skolēnu apzināšanā un izglītošanā un izcilīgiem sasniegumiem izglītības darbā.

Kopējais Izcilības balvas fonda apjoms šim gadam ir 14 000 eiro. Minētie pedagogi balvā saņēms no 500 līdz 3000 eiro (pirms nodokļu nomaksas) atkarībā no sasniegumiem. Naudas balvu izmaksa tiks veikta no pašvaldībai ziedotajiem līdzekļiem naudas balvām pedagogiem, tās ieskaitot pedagogu bankas kontā līdz 2014. gada 15. septembrim.

Lēma par līdzekļu piešķiršanu

31. jūlijā notika Līvānu novada domes kārtējā sēde.

✓ Sakarā ar neparedzētiem papildus darbiem, kas radušies, veicot Līvānu 1. vidusskolas ēdnīcas renovāciju, deputāti vienbalsīgi nolēma piešķirt mācību iestādei papildus līdzekļus 16 795,62 eiro apmērā. Finansējums 15 111 eiro paredzēts no domes šī gada pamatbudžeta sadaļā «Izdevumi neparedzētiem gadījumiem» atvēlētajiem līdzekļiem, bet 1684,62 eiro no Līvānu novada domes pārvaldei remontdarbu veikšanai plānotajiem

līdzekļiem.

✓ Līvānu 2. vidusskolai nolemts piešķirt papildus līdzekļus 8246,85 eiro apmērā ēdināšanas bloka telpu remontdarbu veikšanai no pamatbudžetā Līvānu novada domes pārvaldei remontdarbu veikšanai plānotajiem līdzekļiem. Šis finansējums vajadzīgs sakarā ar Pārtikas un veterināra dienesta veikto pārbaudi skolas ēdināšanas blokā šī gada maijā un pārbaudes protokolu, kurā konstatēts, ka dārzenų ceļa un trauku mazgāšanas telpas ir higiēnas prasībām neatbilstošā

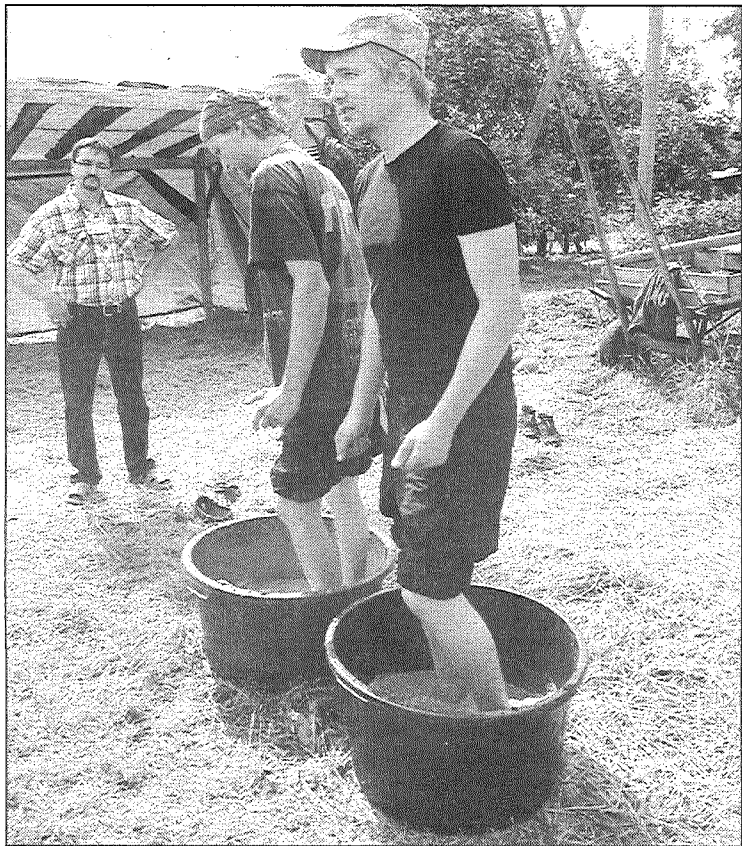
stāvoklī. Līdz 2014./2015. mācību gada sākumam visam jābūt kārtībā.

✓ Nolemts piešķirt Līvānu 1. vidusskolai līdzekļus 17 990 eiro apmērā Laimiņas skolas telpu remontdarbu veikšanai. No Līvānu novada domes pārvaldei remontdarbu veikšanai plānotajiem līdzekļiem būs pieejami 6353 eiro, bet vēl 11 637 eiro ņems no Līvānu pilsētas teritorijas apsaimniekošanai pamatlīdzekļu izveidošanai plānotajiem līdzekļiem.

Sagatavots pēc Līvānu novada domes sēdes materiāliem.

Izskanējais pirmais permakultūras festivāls Latvijā

● Izrādās, māla kleķa būves nav nekas aizvēsturisks. Ir vīri, kas šo lietu pieprot.

Daugavpils novada Ambeļu pagastā no 2014. gada 2. līdz 4. augustam pirmo reizi Latvijā notika permakultūras jeb ilgtspējīgas saimniekošanas festivāls "SOL-MI", kura galvenās tēmas bija ekobūvniecība, ekodārzkopība, ekovirtuve un "dzīvā" muzicēšana.

Festivālā piedalījās kopā ap 60 dalībnieku un lektoru no visas Latvijas, kā arī viesi no Armēnijas un Itālijas. Pasākumā meistar-darbnīcas un lekcijas vadīja daudzi speciālisti par daudzveidīgām tēmām. Kā festivāla noslēgumā atzina paši dalībnieki – saruna ar teju katru no dalībniekiem bija kā maza meistarklase, daloties pieredzē un zināšanās, gūstot jaunas idejas un iedvesmas turpmākai saimniekošanai.

Festivāls aizsākās ar Pētera Paukša lekciju par ilgtspējīgu saimniekošanu, bet pirmās dienas turpinājumā – meistar-darbnīcas ekobūvniecībā (māla kleķa veidošana) Latgales keramiķa

Ēvalda Vasiļevska vadībā. Savukārt interesantus risinājumus saimniecībai rādīja Ēriks Fogels, demonstrējot plastmasas otrreizējas izmantošanas iespējas, pašizgatavotu rakeškrāsni, kā arī apmācot interesentus salmu dobes veidošanā. Paralēli tam festivāla dalībnieki apguva baļķu tēšanas prasmes, ko ierādīja namdaris Oskars Mežnieks, kurš līdzīgas meistarklases ir vadījis arī Zviedrijā.

Pasākuma dalībnieki tika iepazīstināti arī ar vairākām ilgtspējīgas saimniekošanas tehnikām, kas jau vairākus gadus tiek praktiski īstenotas Ilzes un Oskara Mežnieku permakultūras saimniecībā. Meistarklases ekobūvniecībā papildināja iespēja apgūt pagatavot rudzu miltu krāsu, kuras izmantošana ir videi draudzīgs veids, lai pasargātu koksnī. Par veselīgu dzīvesveidu uz sarunu un diskusiju aicināja biedrības "Dabas draugu klubs" vadītāja Helēna Piziča no Vārkavas novada.

Festivāla "SOL-MI" īpašais viesis — agroekoloģijas un perma-

● Pirmais ilgtspējīgas saimniekošanas festivāls „SOL-MI” notika Ambeļu pagastā. Nākamā tikšanās būs Vidzemē.

kultūras speciālists Mateo Macola no Itālijas vadīja teorētiskas un praktiskas nodarbības par bioloģisko mēslojumu raudzēšanu. Pasākumā viesojās arī sēkļu kolekcionārs Jānis Puntulis, kurš aicināja dokumentēt fotogrāfijās senās mājvietas. Savukārt Edmunds Kance stāstīja par ilgtspējīgu mežsaimniekošanu.

Ekovirtuves sadaļā tika gatavots siers (saimniece Astrīda Dambīte) un īpaši veselīga mērce – piedeva ēdieniem – nezaļu pesto. Tika rādīta arī augu fermentēšana tējas pagatavošanas procesā, ikdienas maltītēs gatavoti veģetāri latgaliešu kulinārā mantojuma ēdieni, kā arī veidoti jauni ēdieni no pieejamajiem svaigajiem sezonas dārzeņiem.

Pasākuma laikā dalībnieki aktīvi iesaistījās arī dažādu darbu veikšanā kā brīvprātīgie palīgi – gan ekovirtuvē, kur apguva dažādas jaunas prasmes, gan rūpējoties par kārtību festivāla norises vietā, gan nodrošinot dzeramo ūdeni no avota, gan palīdzot saimniekiem ikdienas darbu veikšanā, gan veidojot un vadot lekcijas un meistarklases.

Festivāla "SOL-MI" ietvaros notika arī dzīvās mūzikas koncerts, kur tradicionālo dziedā-

● Mājās gatavots siers ir ekovirtuves neatņemama sastāvdaļa.

šanu un muzicēšanu rādīja Anete Simanovska (Salaspils), Daugavpils novada folkloras kopa "Dyrbyni" un viešņa Armīna no Armēnijas. Koncertam autor-dziesmu programmas bija sagatavojuši divi latgaliešu dziesminieki – Brigita Madelāne (Daugavpils) un Dainis Adijāns (Rēzekne). Vakars turpinājās ar aizrautīgu dancošanu tradicionālo danču vakarā, ko vadīja "Dyrbyni".

Festivāla "SOL-MI" noslēgumā dalībnieki vienojās, ka arī turpmāk ir nepieciešams rīkot līdzīgu

festivālu. Ir iecere, ka pasākums būs ceļojošs, katru gadu pulcinot "permakultūristus" citā vietā. Festivāla rīkošanu nākamgad uzņemas Ēriks Fogels, aicinot uz savu saimniecību Vidzemē.

Pirmo permakultūras festivālu "SOL-MI" rīkoja biedrība "Kulturys studeja "Speiga"" kā vienu no projekta "Biedrības "Kulturys studeja "Speiga"" darbības programmas Latgales lauku ilgtspējas veicināšanai" aktivitātēm, ko finansiāli atbalsta Islande, Lihtenšteina un Norvēģija.

AKTUĀLI

Būs jāievēro zaļināšanas prasības. Kas tas ir?

Saskaņā ar ES regulu no 2015. gada tiks ieviests jauns maksājums par klimatam un videi labvēlīgu praksi jeb zaļināšanas maksājums, kas būs tieši saistīts ar vienoto platības maksājumu (VPM). Saimniecībām obligāti būs jāizpilda zaļināšanas prakses, lai saņemtu VPM un zaļināšanas maksājumu. Ja tas netiks darīts, zaļināšanas maksājums tiks samazināts vai netiks maksāts, informē Zemkopības ministrijas preses un sabiedrisko attiecību nodaļas vadītāja vietnieks Kaspars Funts.

Zemkopības ministrija aicina lauksaimniekus pievērst uzmanību izmaiņām tiešo maksājumu saņemšanas nosacījumos, kas lauksaimniekiem obligāti būs jāņem vērā, jau šī gada vasaras otrajā pusē un rudenī plānojot nākamā gada sējumu struktūru un veicot ziemāju sēju.

Pievērsiet uzmanību, ka daļai saimniecību zaļināšanas prasības būs jāievēro obligāti. Būs arī vairāki izņēmumi, kad saimniecība tiks daļēji atbrīvota no zaļināšanas prasību ievērošanas, saglabājot lauksaimnieka tiesības uz zaļināšanas maksājuma saņemšanu (piemēram, ja saimniecības aramzemes platība ir mazāka par 10 hektāriem vai tā tiek apstrādāta bioloģiski). Tāpat ir paredzēti atvieglojumi saimniecībām, kurās ir liels zālāju īpatsvars.

2015. gadā saimniecībām obligāti būs jāievēro zaļināšana, kas sastāv no:

- ✓ kultūraugu dažādošanas;
- ✓ ekoloģiski nozīmīgu platību (ENP) izveidošanas un/vai uzturēšanas;
- ✓ esošo ilggadīgo zālāju (iepriekš pastāvīgās pļavas un ganības) saglabāšanas.

Piemēri

- ✓ Visvienkāršākā situācija būs mazajām saimniecībām, kur aramzemes platība 2015. gadā būs mazāka par 10 hektāriem. Viņiem kultūraugu dažādošana ne-

būs jāievēro, kā arī nevajadzēs veidot/uzturēt ekoloģiski nozīmīgas platības.

✓ Saimniecībās ar aramzemes platību no 10 līdz 15 hektāriem vajadzēs audzēt vismaz divus kultūraugus (galvenais kultūraugs ne vairāk kā 75% no aramzemes platības), ENP nebūs jāveido.

✓ Saimniecībās, kur aramzemes platība 2015. gadā būs no 15,01 līdz 30 hektāriem, būs jāaudzē vismaz divi kultūraugi (galvenais — ne vairāk kā 75% no aramzemes platības), kā arī 5% no aramzemes jābūt ENP.

✓ Saimniecībās ar aramzemes platību vairāk par 30 hektāriem jābūt vismaz trim kultūraugiem (galvenais kultūraugs ne vairāk kā 75% un divi galvenie kopā ne vairāk kā 95% no aramzemes platības), kā arī 5% no aramzemes jābūt ENP.

Ilggadīgie stādījumi netiek iekļauti kultūraugu dažādošanā un tajos nav nepie-

ciešams nodrošināt ENP.

Lai atbilstoši nodrošinātu zaļināšanas prasību ievērošanu, saimniecībām, kurās aramzemes platība ir vismaz 10 hektāri, pieteikšanās uz platību maksājumiem elektroniski, sākot ar 2015. gadu, būs obligāta. Par Lauku atbalsta dienesta (LAD) elektroniskās pieteikšanās sistēmas klientu var reģistrēties jau tagad.

Jautājumu un neskaidrību gadījumos var vērsties pēc konsultācijas jebkurā LAD klientu apkalpošanas centrā, rakstot e-pastu: klienti@lad.gov.lv, zvanot uz informatīvo tālruni 67095000 vai Latvijas Lauku konsultāciju un izglītības centrā.

UZMANĪBU! Noteikumi zaļināšanas prasību ieviešanai vēl tiek detalizēti izstrādāti. Tāpēc jāseko līdzī izmaiņām mājas lapā www.lad.gov.lv, kur regulāri tiks ievietota aktuālākā informācija.

Skolu renovācija Preiļu novadā

Preiļos projekta «Preiļu novada izglītības iestāžu infrastruktūras attīstība» ar mērķi veicināt izglītības iestāžu konkurētspēju, izglītības pakalpojumu un bērniem draudzīgas un drošas vides pieejamību, uzlabojot iestāžu izglītības infrastruktūru, ievērojamas pārmaiņas notikušas vai notiek piecās izglītības iestādēs. Preiļu mūzikas un mākslas skolā darbi jau veikti, arī Preiļu Valsts ģimnāzijā veikta trīs korpusu siltināšana, bet pašlaik turpinās ēdināšanas bloka izbūve. Darbi notiek arī Preiļu 2. vidusskolā, Preiļu 1. pamatskolā, pirmsskolas izglītības iestādē «Pasaciņa». Projekta kopējās plānotās izmaksas, ieskaitot autoruzraudzību un būvuzraudzību, ir 3 575 380,66 eiro. 76,23 procenti no šīs summas ir ES finansējums, trīs procenti — valsts, un 20,77 procenti — pašvaldības finansējums. Pēdējo gadu laikā šajās izglītības iestādēs netika veikti rekonstrukcijas darbi, izņemot nelielus steidzamākus darbus, vai avārijas situāciju novēršanu, kā arī kosmētiskos remontus.

Preiļu 2. vidusskola atdzimst jaunā izskatā

Savu 70. dzimšanas dienu, kas paredzēta šoruden, Preiļu 2. vidusskola sagaidīs jaunā izskatā. Arī Preiļu iedzīvotājiem, šķiet, būs savādākas izjūtas skolas celtni ar gadu desmitiem ierasto brūno krāsojumu ieraudzīt gaiši pelēkos un zaļanos toņos. Preiļu 2. vidusskolas ēkas renovēšanas un siltināšanas darbi pamazām tuvojas nobeigumam. Skolas direktore **Nadežda Hļebņikova** «Novadnieku» iepazīstināja ar jau paveikto un pastāstīja, kas vēl ir darāms, lai skola durvis vērtu pilnīgi jaunā izskatā. Darbi uzsākti 2013. gada septembra vidū. Iepriekšējais mācību gads bija diezgan saspringts, jo līdztekus mācību procesam rosījās celtnieki. Skolā ik dienas atradās gan bērni, gan strādnieki. Skolēnu drošībai tās telpas, kurās darbojās strādnieki, bija norobežotas. Mācību gada laikā vairākkārt skolēniem nācās pārcelties uz citiem kabinetiem. Direktore sacīja, ka ir pateicīga gan bērniem, gan skolotājiem, gan vecākiem, kuri pret šīm neērtībām izturējās ar sapratni, zinot, ka skolas vide patīkami izmainīsies.

Projektā paredzētajiem darbiem jābūt pabeigtiem līdz 26. augustam. 11. augustā notikušajā sarunā ar «Novadnieku» **Nadežda Hļebņikova** atzina, ka iekšdarbi līdz minētajam datumam tiks pabeigti, bet fasādes siltināšanas darbu gaita neizskatās optimistiska, un, iespējams, šie darbi netiks paveikti laikā. Uzņēmumam, kas strādā objektā, trūkst darbaspēka, secināja direktore, stāstot, ka mācību gada sākšanos tomēr tas neietekmēs, jo iekšējās telpas būs sakārtotas, un skolēni 1. septembrī varēs uzsākt skolas gaitas.

Mācību gada laikā pilnībā renovēts skolas otrais stāvs, sakārtotas kāpņu telpas, veikti labiekārtošanas darbi apkārt skolai. Pagalmā, kur brīvdabā nereti notiek dažādi pasākumi, tagad uzklāts labs asfalta segums. Paralēli lielajam renovācijas projektam skolā tiek realizēti arī vairāki

mazāki projekti.

Direktore vadībā izstaigājot skolas telpas, visur bija vērojama rosība. Strādāja gan celtnieki, gan arī skolas tehniskie darbinieki. Daudzviet klasēs un gaitenīs redzams svaigs krāsojums, visas telpas lepojas ar jaunām koka durvīm, nomainīti logi pirmajā stāvā, kur vēl tas nebija izdarīts agrāk. Notiek zāles renovācija, kam līdzekļi piesaistīti cita projekta ietvaros. Iepriekš šī telpa vienlaikus bija gan sporta, gan aktu zāle, bet turpmāk tiks izmantota vienīgi kā svinību zāle. Pārmaiņas piedzīvo skatuve, kura tiek nedaudz pazemināta un izvirzīta uz priekšu. Būs jauni griesti. Zālei jābūt gatavai līdz septembra vidum. Līdzās ierīkota telpa deju nodarbinām. Svaigas koka grīdas gaida naskos deļotājus. Te notiks mēģinājumi skolas deju grupām, kas guvušas atzinību un vienmēr ar panākumiem piedalās konkursos, tāpēc deļotāji pelnījuši atsevišķu telpu mēģinājumiem. Tajā tiks uzstādīta arī spoguļu siena. Sportošanai skolā ir gan manēža, gan treniņu zāle, pavasaros un rudenos intensīvi tiek izmantots stadions, basketbola laukums, stundas reizēm notiek arī bērnu un jauniešu sporta skolā, bez tam jau 30. augustā pie skolas tiks atklāts ielu vingrošanas laukums.

Pašlaik darbi risinās trešajā stāvā, tie tuvākajā laikā tiks pabeigti. Vēl jāveic ieejas mezglu renovācija. Jaunu izskatu iegūs arī priekštelpa, caur kuru skolā iekļūst gan skolēni, gan pieaugušie, gan ciemiņi, un kur atrodas dežuranta telpa. Uz skolu jau atvestas jaunas mēbeles, kas tiks uzstādītas mācību kabinetos. Atjaunotas arī kāpnes. Pakāpieni un margas nokrāsotas tumši brūnā krāsā, kas izskatās nedaudz drūmi, tāpēc celtniekiem palūgts izvēlēties gaišāku toni un tās pārkrāsot. Pirmo reizi uzstādīta ugunsdrošības signalizācija ar balsis apziņošanu.

Paredzams, ka 1. septembrī skolas gaitas 2. vidusskolā uzsāks 200 audzēkņi — tikpat, cik iepriekšējā mācību gadā. Pirmklasnieku pieteicies par desmit vairāk, nekā iepriekšējā gadā — saņemti 28 iesniegumi. Uz 10. klasi gan pieteikušies pamaz — tikai 12 skolēni, bet līdz mācību gada sākumam vēl jau trīs nedēļas, un direktore cer, ka vidusskolēnu skaits vēl papildināsies. Jaunums būšot tas, ka 1. klasē bērniem būs arī viena angļu valodas stunda. Mūsu skolā pirmklasniekiem lielāka slodze nekā citās, jo bērni mācās dzimtajā valodā, apgūst latviešu valodu — četras stundas nedēļā — un tagad arī angļu valodu, stāstīja direktore.

Preiļu 1. pamatskolā uztrauc darbu tempi

Preiļu 1. pamatskolā renovācijas tempi ir gausi, un direktore **Nora Šņepste** ir pamatoti nobažījusies, cik daudz celtnieki — apakšuzņēmums no Rēzeknes — paspēs padarīt līdz mācību gada sākumam. Nevar būt tā, ka celtnieki strādā līdz pat 1. septembrim, jo pirms tam vēl ir vajadzīgs laiks telpu savešanai kārtībā un mēbeļu uzstādīšanai. Varbūt fasādes siltināšanu var veikt arī mācību laikā, bet kabi-

● Preiļu 2. vidusskolu ieskauj sastatnes. Turpinās ēkas siltināšanas darbi.

● Pirmsskolas izglītības iestādes «Pasaciņa» ēkas renovācijā darbi tuvojas nobeigumam. Tiek uzstādītas kāpnes pie rezerves izejas. Foto: A.Šņepsts

netiem ir jābūt kārtībā. Šajā sakarā 13. augustā paredzēta sanāksme, kurā piedalīsies objekta būvuzraugs, domes vadības pārstāvji, direktore un celtniecības uzņēmuma pārstāvji, lai vienotos, kā izkļūt no situācijas. **Nora Šņepste** stāstīja, ka vaina ir tani apstākļi, ka objektā strādā ļoti maz celtnieku. Apakšuzņēmējs ir neveiksmīgi izvēlēts. Pēc līguma darbiem jābūt pabeigtiem līdz 26. augustam, pēc tam varēs piemērot soda sankcijas, bet šajā situācijā tas ir vājš mierinājums, teica direktore.

«Pasaciņā» darbi būs pabeigti laicīgi

Arī Preiļu pirmsskolas izglītības iestādē «Pasaciņa» renovācijas darbi sākās pagājušā gada septembrī, tie jāveic līdz 26. augustam, kā paredzēts līgumā. Tempi te ir ātrāki, objektā strādā daudz vairāk cilvēku. Ģenerāluzņēmējs darbu veikšanai ir firma «RERE04», bet apakšuzņēmējs SIA «Preiļu celtnieks». Kā pastāstīja uzņēmuma «Preiļu celtnieks» komercdirektors **Egils Stikāns**, vidēji ik dienas strādā

44 uzņēmuma strādnieki, kā arī vēl citu firmu darbinieki, tāpēc darbi rit raīti.

Galvenie ēkas siltināšanas darbi jau pabeigti, atlicis pavisam nedaudz, sacīja **Dace Verbicka**, «Pasaciņas» vadītāja. Arī grupiņu telpas jau gandrīz visas sagatavotas — atjaunoti griesti, grīdas, sienas. Nomainīta sanitārtehnika, apkures un ventilācijas sistēmas, elektroinstalācija, nomainīts jumta segums. Uzstādīta ugunsdrošības signalizācijas dubultsistēma, kā to pieprasīja ugunsdzēsības dienests. Remontdarbu laikā bērnodārzs turpināja darboties, taču grupas bija apvienotas. Ēku remontēja trijās daļās, telpas, kurās risinājās darbi, tika norobežotas un grupiņu vajadzībām tās nelietoja. Bija uzbūvēta pat papildus siena, kas norobežoja pārējās telpas. Vasarā vecāki tika lūgti, ja ir iespējams, bērnu pieskatīšanai izmantot citas iespējas, tāpēc bērnodārza audzēkņu skaits ir neliels, un mazuli uzturas «Pasaciņas» filiālē Mehanizatoru ielā. Savukārt ēdiens bērniem tiek sagatavots Preiļu 1. pamatskolas virtuvē.

Augusta pēdējā nedēļā no atvaļinājumiem atgriezies iestādes «Pasaciņa» darbinieki, kas veiks telpu sakopšanas darbus, lai 1. septembrī bērnodārzs durvis vērtu atjaunots un skaists. Tas uzbūvēts 1981. gadā un kapitālremontu nebija piedzīvojis. Jauno mēbeļu salikšanu un uzstādīšanu veiks paši ražotāji, kā tas paredzēts līgumā. Visi celtniecības un apdares materiāli ir atbilstoši sertificēti, droši un nekaitīgi bērnu veselībai. «Pasaciņas» renovācijai piešķirts pusmiljons latu, darbu gaitā radās papildus izdevumi, kam arī tika atvēlēti līdzekļi.

Egils Stikāns, «Novadniekam» stāstot par darbu gaitu, atzina, ka objekts ir pietiekami sarežģīts, jo uz vietas visu laiku bija bērni. Darbu apjoms bijis liels, jo nomainīts gandrīz viss, no kādreizējās ēkas palika tikai sienas un logi. Tagad vēdināšanas, tāpat arī ventilācijas, iekārtas ierīkotas katrā atsevišķā grupiņā, kā arī aktu zālē. Atlikusi teritorijas labiekārtošana un aktu zāles remonts.

L.Rancāne

Stāja jeb – “S” nav slieka

Kaukāzā meiteņu vecāki izsenis rikojušies tā, kā gadsimtu gaitā parasts: skuķes, kad tās vēl bija bērni, iesprādzēja platā ādas jostā, lai turas taisni, un neņēma to nost līdz izešanai pie vira. Kalnietes allaž varēja lepoties ar nevainojamu augumu, tievu vidukli un staltumu. Protams, pēdējā laikā tik drakoniskas metodes vairs nepielieto, bet ar staltu stāju šīs sievietes lepojas joprojām.

Stāja ir ērts vertikāls stāvoklis, kādu augums neapzināti cenšas ieņemt. Stāju ir tik daudz, cik cilvēku. Staltums var būt gan iedzimts, gan uztrenēts, pēc tā un gaitas var jau iztālēm pazīt nācēju un pat spriest par viņa raksturu. Izrietta krūteža vēsti par pašpārliecību, nolaisti pleci – par nespēku un nogurumu. Neizlēmīgi ļautiņi met kūkumu, itin kā centos sarauties mazāki. Stāju ietekmē arī nodarbošanās. Sportisti, it sevišķi slēpotāji un peldētāji, diezgan bieži staigā salikuši.

Normāla stāja ir ērts, simetrisks stāvoklis, kad galva, pleci, lāpstiņas, rokas, gurni, kājas atbilst mugurkaula novietojumam, turklāt tam būtu jāatgādina viegli izliektu burtu “S”, nevis sašķobījušos slieku. Tam ir dabas dotie izņēmumi, kas kustībā mazina atslēgtu spēku – gluži kā amortizatori. Ja kakla jostas daļa izliekta uz priekšu, to sauc par lordozi, ja krūšu daļa atpakaļ – par kifozī, kura normāli mēdz būt neliela. Ja tā pārāk izteikta, un ieraugāma tādā vietā, kur tās parasti nav (piemēram, jostas apvidū), tas jau ir kupris – vārds kifozē to arī nozīmē. Lai tāds nerastos, neesot ieteicams zidaiņus pārāgrī celt kājas un sēdināt. Ir arī skolioze – izliekums pa labi vai pa kreisi.

Ja cilvēks pastāvīgi ir salikušā stāvoklī, muguras muskuļi atslābst, rodas traucējumi vienā vai vairākās ķermeņa vietās. Ārsti

apgalvo, ka tādējādi rodotos iekšējās kaites; jostas izliekums ir saistīts ar vēdera muskuļiem, radot kuņģa traucējumus. Ja krūškurvja stāvoklis ir nepareizs, tas ietekmē plaušu apjomu ieelpas un izelpas laikā. Zinātnieki apstiprina – stājas izmaiņa iespaido sirds darbību, mazina organisma izturību un imunitāti.

Kas vajadzīgs, lai novērstu šādas sekas? Ir ļoti svarīgi, lai vingrinājums sāktu savlaicīgi – kad trūkumus vēl var novērst. Klasiskā metode – uzlikt uz galvas biezu grāmatu un tā staigāt katru dienu vairākas minūtes, pamazām veicot aizvien sarežģītākas kustības, piemēram, pietupjoties. 19. gadsimtā aktieri bija iecienījuši vingrinājumus ar garām nūjām, liekot tās sev uz pleciem kā nēšus. Vēlāk kaut ko līdzīgu uzsāka arī dāmas – tagad to dēvē par ārstniecisko vingrošanu. Der arī sporta nodarības – slēpošana (ātrslidošana gan nesot piemērota), peldēšana (it sevišķi brasā, bet kūkuma metējiem – uz muguras). Mediķi

brīdina – ļoti bīstami diendienā sēdēt asimetriskā pozā, piemēram, atbalstot galvu rokā, atspiežot vienu elkoni pret palodzi, pārkrustojot kājas utt.

Stājas psiholoģija

Stājas veidošanās ir līdzīga pasaules uzskata tapšanai. Mugurkaulāja izliekumu koriģēšanā izšķiroša nozīme ir muskuļu aparatam, tāpat kā prāts palīdz mums saskatīt tās vai citas situācijas rašanās likumsakarības un bez liekiem pārdzīvojumiem pieņemt to. Ja ir izliekumi sānu virzienā vai kūkums, notikusi smaguma centra pārvietošanās. Nevienmērīga muskuļu, saišu un locītavu aparāta slodze noved pie strukturālām izmaiņām – daļu muskuļu audu nomaina saistaudi, saites daļēji apkalķojas, rodas spondilozāroze. Sašaurinās kustību amplitūda. Tā arī cilvēks saliecas zem atbildības nastas, kas viņam ir par smagu. Ir svarīgi problēmu cēloni meklēt ne tikai apkārtējā pasaulē, bet arī sevī un mācīties tās pārvarēt.

Turklāt mugurkaulāja izliekumi ir rada šaubām, svārstībām, iekšējai nedrošībai, kas bremzē normālu personības izaugsmi un attīstību. Taisna stāja raksturīga cilvēkam ar pašcieņu, ar elastīgu un noturīgu pasaules uzskatu, kas balstās uz universālajām attīstības likumsakarībām un palīdz novērst stresus un krīzes. Elastība, smalkjūtība, inteligence un taktiskums saskarsmē mīkstina dzīves triecienus, tāpat kā starpskriemeļu diski kustību laikā mazina ķermeņa smaguma spiedienu uz mugurkaulu.

Izliekta ķermeņa psiholoģiskie cēloņi ir iesīkstējies pasaules uzskats, bezpalīdzība, neaizsargātība no kritiskām situācijām un to transformējošās būtības neizpratne. Nepietiekami izmantotas radošās spējas, bailes no atbildības.

Jautājumi pārdomām

- ✓ Cik bieži es ķeros pie darba pret savu gribu?
- ✓ Vai uz mani var paļauties?
- ✓ Kā man izdodas sadarboties ar cilvēkiem?
- ✓ Kāda doma man palīdz pārvarēt grūtības?

Vingrinājumi stājas uzlabošanai un izkopšanai

✓ **“Spārnu” vēzēšana.** Stāvēt saņemiet sevi ar labo roku aiz labā pleca, ar kreiso – aiz kreisā. Pastiepieties augšup, cik vien iespējams, cenšoties savienot lāpstiņas, it kā gribētu savienāt spārnus. Atkārtojiet daudzkārt.

✓ **Riņķošana.** Tajā pašā stāvoklī lēni izpildiet apļveidīgas kustības, maksimāli savēlējot kopā lāpstiņas. Iedomājieties, ka jūsu mugura piespiesta klāt kolonnai – un jūs pūlaties uzzīmēt uz tās riņķus. Atkārtojiet 12-15 reizi pulksteņrādītāja virzienā, pēc tam pretēji. Centieties neaizturēt elpu – šajā nolūkā var

skatīt skaļā balsi.

✓ **Nēši.** Šim vingrinājumam vajadzīga nūja vai garāks spieķis. Kājas plecu platumā, nūju uzlieciet uz pleciem, turiet ar rokām aiz galiem, iespēju robežās spiežot elkoņus pie ķermeņa. Lēnām liecieties uz priekšu ar taisnu muguru, sastingstiet galējā punktā, tad atgriezieties vertikālā stāvoklī. Turpiniet 12-15 reizes.

✓ **Leņķošana.** Vēdera preses muskuļi ir pamats pareizai stājai. Lielākā slodze, noturot ķermeni vertikāli, tiek jostasvietai.

Nogulieties uz muguras, viegli ievēlējiet vēderu un lēnām celiet abas kājas virs grīdas (leņķim jābūt ne lielākam par 30 grādiem). Pakavējieties galējā punktā (vēlams 5-7 sekundes) un atgriezieties sākumstāvoklī. Un tā 12-15 reizes. Sarežģījiet savu uzdevumu – pievienojiet apļveidīgas kustības ar kājām – ar visu svaru, 8 reizes ar katru – sākumā uz iekšpusi, pēc tam uz ārpusi.

✓ **“Peldēšana” uz grīdas.** Guļot uz vēdera, pēc kārtas paceļiet taisni izslietu labo un kreiso kāju, noturot tās gaisā 5-7 sekundes. Pēc tam, guļot tajā pašā stāvoklī, nofiksējiet pēdas uz vietas. Atraujiet ķermeni no grīdas, bet ar rokām izpildiet 8 “peldēšanas” kustības (kā brasā). Atkārtojiet 12-15 reizes.

✓ **Liekšanās uz pēdām.** Apšēdieties uz papēžiem, rokas sānos, ievēlējiet vēderu un ar taisnu muguru liecieties uz priekšu – ideāli būtu paralēli ar grīdu. 12-15 reizes.

Mainiet stāvokli, pārliciet rokas uz pakauša, lai atkal izpildītu liekšanos ar taisnu muguru. Sarežģījiet uzdevumu – saņemiet rokas kopā – vienu augšup, otru lejup – un maksimāli stiepieties augšup. Ievēlējiet vēderu, raugoties taisni uz priekšu, un liecieties, cenšoties neaizturēt elpu. Tā 12-15 reizes.

“Taka”

Augļi un dārzeņi, kas aizkavē vecumu

Avokado

Avokado satur ļoti daudz antioksidantu, kuri zarnu traktā nonākušo barību attīra no taukiem, kas ir oksidējušies.

Zemenes un avenas

Šīs ogas ir ļoti bagātas ar antioksidantiem un palīdz aizsargāt šūnas no pārāgras novecošanas.

Brokoļi

Brokoļi ir pārpilni vielām, kas uzbrūk brīvajiem radikāļiem un, kā liecina zinātnieku pētījumi, palīdz novērst vēža veidošanos.

Kāposti

No plašās kāpostu saimes īpaši izejami Savoijas kāposti, kas bremzē kuņģa un krūts vēža veidošanos. Turklāt visveselīgāk tos lietot uzturā svaigā veidā.

Burkāni

Sie oranžie dārzeņi ir bagāti ar beta karotīnu, kas lieliski palīdz pret daudzām slimībām. Vienā tasītē svaigi spiestas burkānu sulas ir 24 miligrami beta karotīna.

Visi citrusaugļi

Apelsīni, citroni un greipfrūti satur antioksidantus. Sevišķi ie-

teicami pret organisma pārāgru novecošanos ir greipfrūti.

Vinogas

Vinogu (īpaši tumšo) mikstumā un miziņā ir aktīvie antioksidanti, no kuriem īpaši nozīmīgs ir kvercētīns, kas kontrolē holesterīna līmeni asinīs un novērš trombu veidošanos.

Sīpoli un ķiploki

Palīdz izvadīt no organisma toksīnus un rūpējas, lai artērijas būtu veselā. Turklāt arī šajos dārzeņos ir daudz kvercētīna.

Spināti

Bez visa cita spinātos ir īpašs antioksidants, kas ir ļoti spēcīgs novecošanas pretinieks. Savukārt augstais folijskābes saturs aizsargā smadzenes un artērijas.

Tomāti

Tomāti ir bagāts likopēna avots. Šis antioksidants palīdz saglabāt gan skaidru prātu, gan fizisko formu. Tomātu pārstrāde un konservēšana likopēnu nenodārdā, tāpēc veselīgas ir arī tomātu mērces un sula.

«Mājas Dakteris»

Pērn bijusi zemākā saslimstība ar vīrushepatītiem pēdējo četrus gadu laikā

Slimību profilakses un kontroles centra (SPKC) dati liecina, ka pērn reģistrēts par 124 saslimšanas gadījumiem ar vīrushepatītiem mazāk, nekā gadu iepriekš. 2013. gadā tie bija 1473 gadījumi, kas ir zemākais rādītājs pēdējo četrus gadu laikā. Salīdzinājumam 2012. gadā – 1597 gadījumi, 2011. gadā – 1560, bet 2010. gadā – 1566 saslimšanas gadījumi.

Šogad pirmajos sešos mēnešos reģistrēti 26 akūti C hepatīta gadījumi, 37 akūti B hepatīta gadījumi. Salīdzinājumā ar 2013. gada pirmo pusgadu, vienīgi B hepatīta gadījumu skaits šogad ir par deviņiem mazāks.

Visizplatītākie vīrushepatīta veidi ir A, B un C, bet tiek izdalīti arī D, E, G un TT hepatīti.

SPKC speciālisti atgādina, ka visbīstamākais no visiem ir C hepatīts, jo bieži, tāpat kā B

hepatītam, tā simptomi ir nemanāmi līdz sākušās nopietnas veselības problēmas. Taču pret B hepatītu ir izstrādāta vakcīna, pret C hepatītu vakcīnas nav. Tāpēc, lai izvairītos no saslimšanas ar C hepatītu, jāzina tā inficēšanās riski. Savukārt, lai apzinātu savu veselības stāvokli, kas ir īpaši svarīgi, ja nepieciešams uzsākt ārstēšanos, jāveic hepatīta tests. Par hepatīta testa veikšanas iespējām jāinteresējas pie sava ģimenes ārsta.

Inficēties ar C hepatītu, līdzīgi kā ar B hepatītu, iespējams, saskaroties ar inficētām asinīm, tas ir, veicot jebkādu manipulāciju, kur pastāv risks savainoties, bojāt ādu vai gļotādu, piemēram, injekcijas, tetovēšana, veicot manikūru un tamlīdzīgas darbības ar nesteriliem instrumentiem. Tāpat inficēšanās iespējama dzimumkontakta laikā ar hepatīta slimnieku, neizmantojot prezervatīvu, kā arī grūtniecības laikā inficētai mātei nododot infekciju

savam bērnam. Savukārt, ja cilvēks ir vakcinēts pret B hepatītu (vakcināciju no 1997. gada beigām veic visiem jaundzimušajiem vakcinācijas kalendāra ietvaros), imunitāte pret šo infekciju ir izstrādājusies uz visu mūžu.

Pret A hepatītu arī ir pieejama vakcinācija, bet tā nav iekļauta vakcinācijas kalendārā, līdz ar to vakcinācijas veikšanai jāseko līdz pašiem. Ņemot vērā, ka ar A hepatītu inficēties ir visvieglāk, vakcinācija ir ieteicama. A hepatītu bieži sauc par «netīro roku slimību», jo inficēšanās notiek, vīrusam nonākot gremošanas traktā, piemēram, ar ēdieniem vai dzērieniem. Līdz ar to īpaša uzmanība jāpievērš personīgās higiēnas ievērošanai, sevišķi roku mazgāšanai. Tāpat jāņem vērā, ka slimības izraisītājs var būt arī ūdenī, tāpēc uzturā jālieto tikai vārīts ūdens vai ūdens, par ko ir zināms, ka tas ir tīrs.

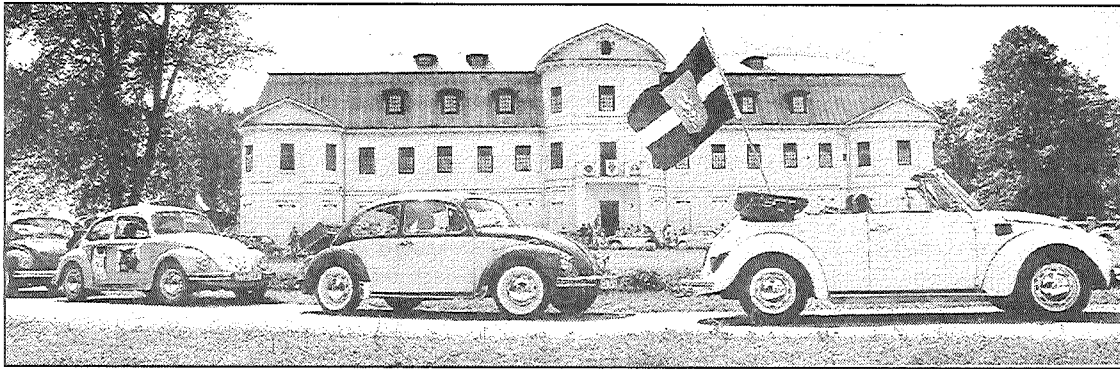
Sagatavoja L.Kirillova

KRĀSLAVA

II VW vabolišu salidojums Kombuļu pussaliņā

No 18. līdz 20. jūlijam Krāslavas novadā notika leģendāro automašīnu VW Beetle (Vabolīte) īpašnieku salidojums, ko organizēja Latvijas VW automašīnu mīļotāju klubs. Kombuļu pussaliņā ieradās 35 ekipāžas no piecām valstīm — Latvijas, Lietuvas, Igaunijas, Krievijas un Baltkrievijas.

Salidojuma dalībnieki izbrauca kolonnā pa pilsētu, apmeklēja Krāslavas katoļu baznīcu, vēsturisko centru, Aglonas maizes muzeju, Sauleskalnu, Velnezaru. Sestdienas vakarā bija organizēts noslēguma pasākums ar kopēju vakariņu galdu, dejām Valērija Stivriņa un Domāta Cauņas izpildījumā. Visu vakaru kustībā bija nenogurdināmais salidojuma organizators, vienīgais krāslavietis, kuram pieder vairākas VW Vabolītes, Stefans Narkalūns.

Vabolītes stāsts sākas ar aizrautīgā konstruktora Jozefa Gancas darbu. Viņš 1931. gadā piedāvāja vairāk nekā 30 mazo mašīnu projektus, no kurām vienu nosauca par «Maikafer», kas tulkojumā nozīmē — Maijva-

bole. 1933. gadā Vabolīte jau bija izstrādāta līdz galam un kļuvusi par nacionālo automobili. Pie varas bija nākuši nacisti, Gencs vairs nevarēja turpināt darbu Vācijā. Viņš bija ebrejs... Viņa idejas dēvēja par «ebreju viltojumu». Konstruktors bēga no dzimtenes uz pasaules otru malu — Austrāliju. Nacionālā auto modeli turpināja pilnveidot Poršē. Šo automašīnu masveida laišanu apgrozībā apturēja karš. Pa istam VW - 11, kā to oficiāli dēvēja, tūgū parādījās tikai pēc Otrā pasaules kara beigām. Mūsdienās Vabolīte ir iekļauta Ginesa rekordu grāmatā kā mašīna, kas mainīja pasauli. Tās masveida

ražošanas laikā (1938. — 2003. gadā) tika sarazotas 21 529 464 automašīnas. Dažādās valstīs šim modelim ir savādāks nosaukums: Anglijā, Bulgārijā, Brazīlijā, Krievijā, Izraēlā, Vācijā, Slovākijā, Čehijā un vairumā pasaules valstu to sauc par Vabolīti, bet Polijā — par Kuprainīti, Turcijā — Bruņurupucis, Somijā un Zviedrijā — Burbulis, franči to dēvēja par Koksinel — bizbimārite. Taču visiem kopīga paliek pierēšanās un mīlestība pret šo erto un ekonomisko auto, kā arī Vabolīšu īpašnieku vēlme komunicēties ar sev līdzīgiem cilvēkiem kā vienas valsts, tā visas pasaules mērogā.

Sarunājoties ar Krāslavas novadā notiekošā salidojuma dalībniekiem, kļuva skaidrs, ka visu «vabolnieku» kopīgas rakstura īpašības ir neierasta atklātība, sirsnība, demokrātisms, laipnība un patiesa mīlestība pret savu «dzelzs draugu».

Latvijas VW Vabolīšu kluba prezidente Līgita Vilks pastāstīja, ka Latvijā pašlaik ir vairāk nekā trīs simti Vabolīšu, bet no tām labā stāvoklī ir tikai nedaudz vairāk nekā simts. Kāpēc šī mašīna ir tik pievilcīga? Tāpēc, ka tā dāvā jūru pozitīvu emociju ne tikai to īpašniekiem, bet arī apkārtējiem. Visur, lai kur tu nebūtu, tiks sagaidīts ar

smaidu, visur tev būs draugi. Visi Vabolīšu saimnieki sirdi ir mākšlinieki, katrs savai mašīnai izvēlas īpašu dizainu, kas daudz ko pastāsta par pašu saimnieku. Turklāt vabolīte ļauj daudz ceļot, netērējot kaudzi naudas.

Pilnīgi jaunu Vabolīti var nopirkt arī šodien. Volkswagen pircējiem piedāvā 20 atšķirīgus modeļus ar dažādu dizainu un tehniskajiem parametriem. To vidū ir arī tādi, kas pārbūvēti ar vismodernāko elektroniku, kondicionieri, ādas saloniem un daudziem izsmalcinātiem aksesuāriem. «Vislētākā» mūsdienā Vabolīte maksā 18 600 eiro, visdārgākā — 33 600 eiro. Bet laikam jau jaunais auto modelis nevar ar lepnumu nest vecā auto nosaukumu. Tā ir pilnīgi cita mašīna.

Cilvēki, kurus vieno mīlestība pret kādreiz pasaulē populārāko automobili, priekšroku dod vecajiem modeļiem, kas izraisa sirsnīgu smaidu. Tās mil par brīvības izjūtu, ko Vabolītes sniedz saviem saimniekiem, godīgi un rūpīgi kalpojot desmitiem gadu.

Saisināti no «Ezerzeme»

LĪGATNE

Zaļo vārnu neizmērīt kubikmetros

Lenčupes dabas liegumā, lai saņemtu informāciju par plānotajiem kontrolētās dedzināšanas pasākumiem projektā «Meža biotopu atjaunošana Gaujas nacionālajā parkā», ieradās vairāk nekā 20 mediju pārstāvji no nacionālajiem un reģionālajiem laikrakstiem, televīzijas un radio.

Vēsts, ka pie Strīkupenes dedzinās mežu, kaut patiesībā zemsēdži, pārskrējusi Latvijā. Neieklausoties speciālistos, izskan divi viedokļi — strikts pret — par ko Pārgaujas iedzīvotāju iniciatīvas grupa savākusi ap 800 parakstu, kas nosūtīti pašvaldībai, Dabas aizsardzības pārvaldei, «Druvai». Klusāk izskan atbalsts projektam, atzīstot, ka profesionāļi tomēr zina, kā pareizi jārikojas. Vēl, protams, ir gan svārstīgie, gan tie, kam nav viedokļa.

«Nevaru pateikt, vai meža zemsēdzes dedzināšana ir laba vai slikta, līdz šim tā nav bijis pieņemts. Jauno mēs tik viegli nepieņemam,» saka Pārgaujas novada domes priekšsēdētājs Har-dijs Vents un atzīst, ka viens viedoklis ir speciālistiem, citādi domā pieredzējušie mežsaimnieki, kuri visu mūžu te strādājuši, šo mežu stādījuši. «Padzirdot, ka mežu apsaimniekos citādi, nekā pierasts, rodas bažas. Svarīgi, lai iedzīvotāji būtu informēti, kāpēc, kas un kā tiks darīts. Kamēr tā nav, neapmierinātība pieaug, izplatās baumas,» domās dalās pašvaldības vadītājs.

Lai informētu sabiedrību, vietā, kur plānota meža dedzināšana, projekta īstenotāji kopā aicināja mediju pārstāvjus. Bija atnākuši arī pāris interesentu, kuri mazāk ieklausījās speciālistu teiktajā,

vairāk pauda savu viedokli medijiem, ka nekādā gadījumā neatbalstīs dedzināšanas ieceri.

Vadošais meža ekoloģijas eksperts Viesturs Lārmanis informēja par vietas izvēli projekta īstenošanai. «Te ir dabas lieguma zona, kas paredzēta dabas aizsardzībai. Gaujas nacionālais parks (GNP) ir teritorija, likumā ierakstīts, kādas tas ir dabas vērtības. Latvija starptautiski ir apņēmusies tām nodrošināt labvēlīgu aizsardzību,» skaidroja ekoloģis. Speciālists stāstīja, ka šis ir mežkopju veidots mežs, kurā aug viena vecuma koki. «Ir pieņemts lēmums, ka šī vieta paredzēta dabas aizsardzībai. No dabas aizsardzības viedokļa šim mežam ir slikta kvalitāte, kas jāuzlabo. Speciālisti reģionā, kas aptver Zviedriju, Somiju, Igauniju, tiekas, spriež, kā labāk apsaimniekot mežus, lai radītu bioloģisko daudzveidību. Atzīts, ka dedzināšana ir vēlams pasākums,» klātesošos centās pārliecināt ekoloģis.

Viesturs Lārmanis arī atgādina, ka tas, kas dabai ir laba kvalitāte, mežkopim slikta. Silu daudzums Latvijā sarucis par vairāk nekā 20 procentiem. Ja neko nedarīsim, to nākotnē var arī nebūt. Vietu dedzināšanai izraudzīties palīdzējuši somu un zviedru eksperti. «Atbilstoši ieteikumiem mainās dedzināmās platības, tās tiek koriģētas, tāpēc arī parādās dažāda informācija. No dažām vietām esam atceikušies. GNP ir grūti atrast vietu, kas būtu tālāk no cilvēkiem,» pastāstīja ekoloģis.

Ornitologs Viesturs Ķerus stāstīja par putnu sugām, kuras iegūst no kontrolētās dedzināšanas. Arī par zaļajām vārnām un medņiem, kas Latvijā ir aizsargājami un apdraudēti. Savukārt Dr.

● Dabas pētnieka Ingmāra Līdakas viedokli ieklausās mediju pārstāvji.

biol., asociētais profesors un entomologs Voldemārs Spuņģis informēja par uguni mīlošajam un no tā atkarīgajam kukaiņu sugām. Viņš arī pastāstīja, ka nav pamata bažām, ka pēc degšanas savairosies kaitēkļi un blakus iznīcinās mežus. Pieredze Slīterē rāda, ka kaitēkļi savairojas un audzes ietekmē apmēram 150 metru attālumā.

Pasaules Dabas fonda direktors Jānis Rozītis uzsvēra, ka pasaulē vairs nenorit diskusijas par uguns nozīmi un lomu bioloģiskās daudzveidības veicināšanā, jo par to ekoloģi un mūsdienu skolu mežsaimnieki vairs nešaubās. Diskusijām jābūt par apjomiem, vietas izvēli, kontroles un drošības pasākumiem. Jādūmā, kā izglītot, ne tikai infor-

mēt sabiedrību, un tā ir lielākā problēma Latvijā, jo ne mežu, ne vides speciālisti par to nav runājuši pietiekami. Jānis Rozītis arīdzan norādīja, ka 90. gadu vidū Pasaules Dabas Fonds sadarbibā ar VAS «Latvijas valsts meži» Smiltenes pusē demonstrējis kontrolēto dedzināšanu, klāt bijuši daudzi mežsaimnieki.

Dabas pētnieks Ingmārs Līdaka atzina, ka pēdējos 15 gadus Latvijā aktīvi tiek nosodīta kūlas dedzināšana, tiek uzsvērts, ka uguns pēc definīcijas ir slikta. «Piekritu, ka dedzināt mežu slikti. Bet, ja tas notiek kontrolēti, tas ir jādara,» uzsvēra pazīstamais vides pētnieks. Viņš arī vilka paralēles starp priežu sila ainavas un bioloģiskās daudzveidības saglabāšanu un konkrētu

arhitektūras pieminekļu nodrošināšanu nākamajam paaudzēm. «Esam, piemēram, atjaunojuši Melngalvju namu no drupām. Arī sausajiem priežu siliem ir nepieciešama atjaunošana, lai tie šādā izskatā saglabātos nākamajam paaudzēm un būtu kā piemiņkalis un vēstures liecinieks,» sacīja Ingmārs Līdaka, atzīstot, ka dedzināmā meža teritorija no bioloģiskās daudzveidības viedokļa patlaban ir pielīdzināma tuksnesim, un pavasarī šeit dzirdamas vien pāris putnu sugas.

«Stāstiet, kas te būs pēc 30 gadiem, cilvēki ieklausīsies. Sa-protu, kāpēc ir bažas. Ir jāizmēģina, un tad varam pateikt, vai tas jāturpina,» pārliecību pauda Ingmārs Līdaka.

«Druva»

Jauno cietumu Liepājā plānots uzbūvēt līdz 2018. gadam

Jauno cietumu Liepājā plānots uzbūvēt līdz 2018. gadam, preses konferencē žurnālistus informēja Tieslietu ministrijas (TM) parlamentārais sekretārs Gaidis Bērziņš.

Jaunā cietuma būvprojektu divu gadu laikā izstrādās Igaunijas TM speciālisti, ar kuriem noslēgts attiecīgs sadarbības līgums, sacīja Bērziņš, norādot, ka Igaunijā uzbūvēti jau divi šāda tipa, moderni cietumi, tāpēc "mēs nemēģinām izgudrot velosipēdu no jauna".

Cietums atradīsies uz valsts īpašumā esošās zemes Liepājā, Ālsungas ielā 29. Tā kopējā teritorija būs 40 000 kvadrātmetru, un tas būs sadalīts vairākos blokos, lai dažādu kategoriju ieslodzīto ceļi nekrustotos, sacīja ieslodzījuma vietu pārvaldes priekšiece Ilona Spure. Viņa arī norāda, ka jaunajā cietumā paredzēts izvietot 1200 visu kategoriju ieslodzītos, izņemot sievietes un nepilngadīgos. Speciāli paredzētas telpas ar īpašu uzraudzību būs arī ieslodzītajiem ar psihiskās veselības traucējumiem.

Pārvietošanās cietuma teritorijā plānota galvenokārt pa apakšzemes tuneļiem, lai mazinātu

izbēgšanas riskus, kā arī iespēju nodot ieslodzītajiem kādas neatļautas lietas, pārmetot tās pār žogu, sacīja Spure. Savukārt pastaigu laukumus paredzēts izveidot uz ēku jumtiem.

TM un Liepājas dome jau parakstīja nodomu protokolu par sadarbību jauna cietuma būvniecības procesā, ieslodzīto resocializācijas veicināšanu un atbalstu ieslodzīto nodarbinātības veicināšanai.

Valdība 22. jūlijā atbalstīja TM iniciatīvu par jauna cietuma būvniecību Liepājā. Kopš Latvijas neatkarības atjaunošanas šī būs pirmā reize, kad Latvijā tiks būvēta jauna, mūsdienu prasībām atbilstoša ieslodzījuma vieta.

Esošajos cietumos to plānoju- ma dēļ nav iespējams nodrošināt starptautisko un nacionālo institūciju prasību ievērošanu, tāpēc nepieciešama jauna ieslodzījuma vietu infrastruktūra, kurā būtu moderni un mūsdienām atbilstoši apstākļi. Pilnā mērā nav istenojama arī ieslodzīto resocializācija, jo vairākos cietumos nevar izveidot tam vajadzīgās telpas un radīt atbilstošus apstākļus. Plānots, ka pakāpeniski Latvijā tiks uzbūvētas piecas jaunas ieslodzījuma vietas tagadējo 12 vietā.

CSDD mobilajai aplikācijai — jau gads

Pagājis gads, kopš pieejama Ceļu satiksmes drošības direkcijas (CSDD) mobilā aplikācija. Šajā laikā tā lejuplādēta vairāk nekā 56 000 reizes. Gada laikā aplikācijas lietotāji tai pieslēgušies apmēram 115 000 reizi jeb vairāk kā 300 reizes dienā.

Aplikācija ar moderno tehnoloģiju palīdzību klientiem nodrošina kvalitatīvus, ērtus, ātrus un drošus pakalpojumus un informāciju. Tādējādi tiek samazināta birokrātija, pakalpojums ir «zaļi domājošs», ekonomisks un ilgtspējīgs.

Visbiežāk izmantotie pakalpojumi ir tehniskās apskates dati, transportlīdzekļu dati, vadītāja apliecības dati un informācija par ceļu satiksmes noteikumu pārkāpumiem. Aplikācija lielākoties tiek izmantota Latvijā — 95% gadījumu. Taču tā tiek lietota arī

no citām valstīm, piemēram, Zviedrijas, Lielbritānijas, Norvēģijas, Vācijas un Krievijas.

Gada laikā aplikācija ir būtiski «izaugusi». Sākotnēji tajā bija informācija par personu kā par autovadītāju, par saviem transportlīdzekļiem un par tehniskās apskates datiem. Šobrīd CSDD aplikācijā pieejama sekojoša informācija un pakalpojumi: vadītāja apliecības dati; transportlīdzekļu dati; tehniskās apskates dati; velosipēdu reģistrācija un informācija par reģistrētajiem velosipēdiem; pieteikšanās eksāmeniem; vienas dienas atļaujas saņemšana; atgādinājumi par termiņiem; ārvalstu transportlīdzekļu vadīšanas atļaujas; ceļu satiksmes noteikumu pārkāpumi un sodi; maksājumi; maksas izziņas; nodokļu kalkulators; CSDD kontakti.

Aplikācija lejupielādējama un lietojama bez maksas.

Valsts policijas Latgales reģiona pārvaldē reģistrētie notikumi

Piedzēries autovadītājs piedāvāja policistiem kukuli

Valsts policijas Latgales reģiona pārvaldes Kārtības policijas biroja preventīvas nodaļas inspektore Anastasija Laizāne informē par gadījumu, kad piedzēries transportlīdzekļa vadītājs policistiem piedāvāja vairākus simtus eiro.

Situācija risinājās sekojoši. 1. augusta naktī Daugavpils novada Demeņē, veicot savus amata pienākumus, policijas darbinieki mēģināja apturēt vieglo automašīnu BMW. Transportlīdzekļa vadītājs nereaģēja uz policistu aicinājumu apturēt auto un uzsāka bēgšanu. Jau pēc kilometra viņš tika panākts un BMW apstādīnāts. Vadītājs bija kāds 1971. gadā dzimis vietējais iedzīvotājs, kurš pie stūres atradās pamatīgā reibumā, tika konstatētas 2,38 promiles. Pie tam viņam nebija vadītāja apliecības. Lai izvairītos no administratīvā soda un protokola sastādīšanas, vīrietis piedāvāja policijas darbiniekiem vairākus simtus eiro.

Par kukuļa piedāvāšanu valsts amatpersonai ir uzsākts kriminālprocess pēc Krimināllikuma 323. panta 1. daļas (par kukuļa piedāvāšanu valsts amatpersonai, lai tā, izmantojot savu dienesta stāvokli, izdarītu vai neizdarītu kādu darbību kukuļdevēja interesēs). Par šādu pārkāpumu likums paredz brīvības atņemšanu uz laiku līdz pieciem gadiem vai arestu, vai piespiedu darbu, vai naudas sodu līdz simt divdesmit minimālajām mēnesalgām.

Apturēta alkohola ražotnes darbība Ludzas novadā

Atklātā nelegālā alkohola ražotne bija iekārtota kādā saimniecības ēkā privātā īpašumā.

Pagājušajā nedēļā apturēta kārtējā alkohola ražošanas vieta, kas bija iekārtota kādā privātā īpašumā Ludzas novada Pildas pagastā. Atsavināta gan gatavā produkcija, gan alkohola teciņamais aparāts.

Ludzas iecirkņa policijas darbinieki, pārbaudot viņu rīcībā esošo operatīvo informāciju, noskaidroja iespējamo alkohola ražošanas vietu Ludzas novada Pildas pagastā. 4. augustā tika veikta kādam 1967. gadā dzimušam vīrietim piederošā privātā īpašuma kratīšana. Rezultātā tika atrasti un atsavināti 40 litri gatavās produkcijas, 200 litri brāgas, kā arī reibinošās dzīras ražošanai nepieciešamās iekārtas.

Noskaidrots, ka saražotā produkcija tālāk tika izplatīta vietējās alkohola pārdošanas vietās jeb

točkās. Nelegālās ražotnes saimnieks iepriekš policijas redzeslokā nebija nonācis.

Uzsākts kriminālprocess pēc Krimināllikuma 221. panta pirmās daļas. Tas nozīmē, ka viņam draud sods ar īslaicīgu brīvības atņemšanu vai ar piespiedu darbu, vai arī naudas sods.

Ļaundaris nolaupīja auto un lika upurim braukt līdz

Rugāju novadā kāds jauns vīrietis draudēja ar ierociem līdzīgu priekšmetu un nodarīja miesas bojājumus paveicāmai kundzei, pēc tam nolaupīja viņas automašīnu un lika braukt līdz.

4. augusta agrā rītā Rugāju novada Rugāju pagastā kāds vietējais iedzīvotājs ar nolūku iegūt automašīnu ieradās lauku viensētā un, piedraudot ar šaujamo ierociem līdzīgu priekšmetu un pielietojot fizisku spēku pret 65 gadus veco saimniecei, pieprasīja viņas automašīnu. Pēc tam viņš lika sievietei sēsties mašīnā un aizbrauca. Gulbenes novadā sievietei tomēr izdevās atbrīvoties un izbēgt, bet pats noziedznieks turpināja ceļu nezināmā virzienā. Cietusi kundze nekavējoties griezās pēc palīdzības policijā. Sieviete bija nodarīti miesas bojājumi un nepieciešama medicīna palīdzība.

Pēc informācijas saņemšanas par notikušo policijā nekavējoties tika uzsākts kriminālprocess un uzsākta noziedznieka meklēšana. Sadarbībā ar Valsts policijas Galvenās kriminālpolicijas pārvaldes darbiniekiem un Rīgas reģiona pārvaldes Siguldas iecirkņa darbiniekiem tika veikti vērīgi meklēšanas un operatīvie pasākumi. Rezultātā tajā pašā dienā Siguldas novadā policisti atrada nolaupīto automašīnu, bet vēlāk tika notverts arī aizdomās turamais, 1991. gadā dzimis vīrietis, kurš tika ievietots īslaicīgās aizturēšanas vietā.

Savu vainu izdarītajā noziegumā vīrietis atzīst. Policijai viņš jau agrāk bijis zināms. Uzsākts kriminālprocess pēc Krimināllikuma 176. panta pirmās daļas (laupišana) un pēc 152. panta otrās daļas (nelikumīga brīvības atņemšana). Policija turpina izmeklēšanu.

Mežā Kalupes pagastā atrasts aprakts vīrieša liķis

4. augustā Valsts policijas Latgales reģiona pārvaldē tika saņemts iesniegums par kādu pirms nedēļas bezvēsts pazudušu cilvēku — 1942. gadā dzimušu vīrietim. Tajā pašā dienā Daugavpils novada Kalupes pagastā meža masīvā tika atrastas zemē apraktas pazudušā vīrieša mirstīgās atliekas sadalīšanās stadijā.

A.Laizāne ziņo, ka policijā nekavējoties tika uzsākts kriminālprocess pēc Krimināllikuma 13. nodaļas — noziedzīgi nodarījumi pret personas veselību. Izpildot neatliekamās procesuālās darbības un meklēšanas pasākumus, jau tajā pašā dienā kriminālpolicijas darbinieki uz aizdomu pamata par šī sevišķi smagā nozieguma izdarīšanu aizturējuši trīs personas — Daugavpils novada iedzīvotājus. Divi aizturēties dzimuši 1995. gadā, bet viens dzimis 1981. gadā. Visi trīs vainu izdarītajā noziegumā atzina.

Kriminālprocesa ietvaros ir nozīmēta tiesu medicīniskā ekspertīze ar mērķi noskaidrot cietušā precīzu nāves iemeslu un laiku. Sākotnēji noskaidrotā informācija liecina, ka nozieguma izdarīšanas iemesls varētu būt aizdomās turamo atreibības vēlme neskaidra konflikta dēļ ar cietušo. Taču liķa aprakšana tika veikta ar mērķi slēpt pēdas.

6. augustā tiesa piemēroja drošības līdzekli — apcietinājumu — vienam 1995. gadā un 1981. gadā dzimušajam vīrietim. Trešajai personai piemērots ar brīvības atņemšanu nesaisītais drošības līdzeklis. Šobrīd kriminālprocess ir kvalificēts pēc Krimināllikuma 125. panta trešās daļas — tišs smags miesas bojājums, kas bijis par iemeslu cietušā nāvei.

Sagatavoja L.Kirillova

Preiļu rajona tiesā nozīmēto sēžu saraksts

Procesa veids	Tiesas sēdes laiks	Prasītājs	Atbildētājs	Būtība	Tiesas sēdes veids	Tiesnesis
Rakstveida	13. augustā	Iveta Kapustenkova	Imants Samsons	maza apmēra prasība par uzturlīdzekļu piedziņu	—	I.Betitāne
Rakstveida	14. augusts	Dmitrijs Mihailovs	Sigita Galvanovska	apmēra prasība par uzturlīdzekļu piedziņu	—	I.Betitāne
Mutvārdu	14. augusts	Natālija Jevsejeva	Māris Cunskis	goda un cieņas aizskarošu ziņu atsaukšana un atbildības piedziņa	Atklāta	I.Stivriņa
Rakstveida	18. augusts	—	Aleksandrs Caics	KL 185.p.1.d.	—	I.Stivriņa
Rakstveida	18. augusts	SIA "Akurāts"	SIA "AMARKON"	maza apmēra prasība par naudas piedziņu	—	R.Krēslīna
Rakstveida	18. augusts	SIA "CRAMO"	SIA I.K.R.	maza apmēra prasība par naudas piedziņu	—	R.Krēslīna
Rakstveida	18. augusts	AAS "Balta"	SIA "Komerceivksmes"	maza apmēra prasība par naudas piedziņu	—	R.Krēslīna
Mutvārdu	18. augusts	Laura Onckule	Atis Suharževskis	maza apmēra prasība par uzturlīdzekļu piedziņu	Atklāta	I.Betitāne
Rakstveida	18. augusts	—	Daiga Berezova	APK 167.p.	—	I.Stivriņa
Rakstveida	19. augusts	Dzene Rada	Ruslans Piļščikovs	maza apmēra prasība par uzturlīdzekļu piedziņu	—	R.Krēslīna

Informācijas avots: www.tiesas.lv

Sagatavoja T.Elste

Biedrība Imka Līvāni
AICINA PIETEIKTIES
 jauniešus, dažādu stilu mūzikas grupas, kuras vēlas izpaust savus vokālās mākslas un instrumentālās spēles talantus festivālā

Jaunieši Līvānos - Latgales vārtos

Festivāls notiks
 2014. gada 30. augustā Līvānos, Līvānu novada KC

Dalībnieku uzstāšanās laiks — 30 min, repertuārā iekļaujot vismaz 2 latgaliešu tautas dziesmas

Pieteikumu sūtīt uz e-pastu: alfreds@inbox.lv
 Tel. uzzinām: 65342581, 26806206, 26159906.

DZĪVOSIM SASKAŅĀ AR MĒNESS RITMU

No 13. līdz 16. augustam **pilns** Mēness. III Mēness fāze. No 17. līdz 19. augustam **dilstošs** Mēness. IV Mēness fāze. 13. un 14. augustā Mēness atradīsies Auna zīmē; 15. 16. un 17. augustā – Vērša zīmē; 18. un 19. augustā – Dvīņu zīmē.

13. augusts ir 19. Mēness diena; 14. augusts – 20. Mēness diena; utt.

13. augusts – istais laiks ģenerālīrīšanai – pareizā Mēness cikla dienā veikta, tā nodrošina ilgāku kārtību un svaigumu mājās, vieglāku enerģētiku. Izmažgātā veļa ir tīrāka. Īpaši novērtēsim laipnību, uzslavas, dāvanas. Laba diena, lai atrisinātu ieilgušus strīdus, lūgtu piedošānu.

14. un 15. augusts – nav vēl-

ma karsēšanās saunā, sauļošanās solārijā vai pludmalē.

16. augusts – labvēlīga diena kaitīgu ieradumu atmešanai.

17. augusts – diena piemērota skaistumkopšanai, ādas tīrīšanai, mitrināšanai, sejas maskām, manikīram. No plkst. 09.30 līdz 21.30 vēlams atslodze, lietojot tikai ūdeni vai nesaldinātu zaļu tēju, bet 12 stundas pirms un pēc šī laika – viegli sagremojamu, liesu ēdienu.

Čika laiks 15.30 – 24.00.

18. augusts – jāvairās no alkohola lietošanas – šajā dienā tas kaitē vairāk, var radīt problēmas. Īpaši novērtēsim laipnību, uzslavas, dāvanas. Laba diena, lai atrisinātu ieilgušus strīdus, lūgtu piedošānu.

PASMAIDĪSIM

Studenta pārdomas pirms sesijas:
 1. kurss — «Noteikti izmetīs». ☺
 2. kurss — «Droši vien atskaitīs». ☺
 3. kurss — «Atskaitīs, neatskaitīs...». ☺
 4. kurss — «Droši vien neatskaitīs». ☺
 5. kurss — «Lai tikai pamēģina!» ☺

Kādas sievietes dzīvoklī ielaužas veselās policijas nodaļas darbnieki un sauc:
 — Vai jūs mums tikko zvanījāt un lūdzāt steidzami ierasties, jo jūsu vīrs pēkšņi devies komandējumā?
 — Nē, nē... Atvainojiet, es laikam uzgriezu nepareizo numuru... ☺

Nepieredzējuši sēpotāji apmaldījās mežā un izsalkumā divas dienas ēda visas sēnes, kas vien pagadījās. Tagad viņus atrada, bet viņu liecības ir pretrunīgas. Nesakrīt pat laikmeti. ☺

Sarunājas divi ilgi neredzējušies paziņas:
 — Un kā tad tev personīgajā dzīvē? Viss kārtībā?
 — Jā, viss ir absolūtā kārtībā!
 — Sieva, bērni...
 — Tu ko?! Es taču teicu, ka viss ir kārtībā! ☺

Vispirms bija mode uz telefoniem, kuros iemontēti televizori. Pēc tam uz televizoriem ar internetu. Tagad man ir divi kredīti un divas nevajadzīgas lietas.

NOVADNIEKS

RUBRIKAS: DAŽĀDI, PĒRK, PĀRDOD, MAINA, MEKLĒJU DARBU.

PRIVĀTSLUDINĀJUMS (maksas).

Rubrika _____ Derīgs līdz 14. augustam.

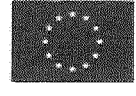
T	ā	l	r	.																

Aizpildīšanas noteikums:
 viena rūtīņa — viena zīme.

Iesniedzēja vārds, uzvārds _____
 Adrese, tālr. _____
 Vai sludinājumu ievietot interneta mājas lapā? Jā Nē
 Maksa 0,60 EUR (Ls 0,40) (ar PVN).
 Jāiesniedz tikai laikrakstā publicētais kupons, kopētus un pa faksu sūtītus nepieņemsim.

**Sludinājumus «Novadniekā»
 pieņem Preiļos, Brīvības ielā
 14. Tālr./fakss 653-07057.**

Aizvadītas nometnes „Eko dzīves skola” Latvijā un Krievijā projekta „AQUA LIFE” ietvaros

united by borders

Jūlija nogalē bērni no projektā „Ūdens vides aizsardzība un zaļā dzīvesveida aktivitāšu veicināšana Latvijas un Krievijas pierobežas reģionos” (ELRII-349) iesaistīto pašvaldību skolām Latgalē un Vitebskas reģionā Krievijā ieradās Silajāņos, lai 5 dienas mācītos jaunas zināšanas un prasmes vides izglītībā. Starptautiska bērnu vasaras nometne „Eko dzīves skola” tika īstenota no Preiļu novada domes projekta līdzekļiem ar mērķi veicināt bērnu izpratni par cilvēka un dabas mijiedarbību, tās aizsardzību un zaļā dzīvesveida principu ieviešanu ikdienā, īpaši uzsvērtu veltot ūdeņiem: Ūdens floras un faunas pētīšana, ūdens augu un dzīvnieku identifikācija, analizēšana, tīkšanās ar vides speciālistiem, sienas apgleznošana, zīmēšana, intelektuālais un sporta spēles bija tikai neliela daļa no saliedēta komandu darba.

Savukārt jau jūlija beigās Sebežā, Krievijā, eseju konkursu par sakoptu vidi uzvarētāji vecumā no 12-14 gadiem tikās „uz atbildes” nometni. Preiļus nometnē pārstāvēja projekta koordinatore un 6 skolēni: no Preiļu 1. pamatskolas (Kristīne Loginova), Preiļu 2. vidusskolas (Maksims Silionovs, Jūlija Nazarova un Anželika Litavnieka) un Pelēču pamatskolas (Lauris Matisāns un Sintija Macijevska). Dzīvošana Sebežas Nacionālā parka teritorijā, ezeriem

bagātais apvidus, ekoloģiskā taka, braukšana ar kanoem, tīkšanās ar nacionālā parka vides ekspertiem un citas nodarīgas aktivitātes un ekskursijas piecu dienu garumā pa Sebežas rajonu noteikti ir iezīmējušas šo vasaru dabai draudzīgā zīmē.

Paralēli projekta ELRII-349 „AQUA LIFE” ietvaros Latvijas un Krievijas pašvaldības realizē publisko ūdenstilpņu rekonstrukciju un tīrīšanu, izstrādā tehniskos projektus ūdenstilpņu tīrīšanai, ir uzstādīti atkritumu laukumi un konteineri, organizētas ūdenstilpņu sakopšanas talkas, gatavoti informatīvie materiāli par zaļo dzīvesveidu izplatīšanai skolās, sākot no jaunā mācību gada.

Projekta vadošais partneris ir biedrība Eiroreģions „Ezeru zeme”, Dagdas, Riebiņu, Preiļu, Ilūkstes, Līvānu un Daugavpils novada pašvaldības Latvijas projekta partneru lomā, Krievijas partneru sastāvu veido Sebežas, Pleskavas, Pitalovas rajonu administrācijas un Pečoru pilsētas administrācija.

Preiļu novada domes projekta budžets sastāda 55 047,95 EUR, no kuriem 90% t.i. 49 543,15 EUR tiek finansēti no Eiropas kaimiņattiecību un partnerības instrumenta (EKPI). Pašvaldības un valsts līdzfinansējums ir 5 504,80 EUR.

Šis dokuments tika izveidots ar Igaunijas – Latvijas – Krievijas Pārrobežu sadarbības programmas Eiropas kaimiņattiecību un partnerības instrumenta ietvaros 2007-2013 finansēto atbalstu. Par šī dokumenta saturu pilnībā atbild Preiļu novada dome un tas neatspoguļo Programmas iesaistīto valstu un Eiropas Savienības oficiālo viedokli.

L. Upeniece,
Preiļu novada domes projektu koordinatore

● Apmaksāts laukums.

Šonedēļ populārākie vārdi – Olga un Oļegs

Pilsonības un migrācijas lietu pārvaldes (PMLP) ledzīvotāju reģistra statistikas dati liecina, ka no kalendārā iekļautajiem personvārdiem šonedēļ vispopulārākais vārds ir **Olga** (19715), savukārt no vīriešu vārdiem – **Oļegs** (10029).

11.08.2014. – 17.08.2014. vārda dienas svini:

Datums	Vārds	Skaits	T.s. dzimuši šogad	Rīga	Rīgas rajons	Cituri Latvijā
11.08.	OĻEGS	10 029	12	4575	754	Daugavpils — 958
11.08.	ZITA	1045	0	200	79	Ogres raj. — 55
11.08.	LIEGA	78	0	14	7	Cēsu raj. — 7
11.08.	ZIGITA	26	0	8	2	Talsu raj. — 4
12.08.	VIZMA	1028	0	189	80	Liepājas raj. — 60
12.08.	KLĀRA	266	1	115	21	Daugavpils — 15
13.08.	ELVĪRA	1847	1	575	118	Daugavpils — 209
13.08.	VELGA	1317	0	278	110	Ogres raj. — 56
13.08.	RĒZIJA	441	20	90	60	Saldus raj. — 19
14.08.	ZELMA	649	1	118	47	Liepājas raj. — 46
14.08.	ZEMGUS	22	4	8	3	Jelgava — 3
14.08.	VIRMA	12	0	2	0	Talsu raj. — 3
15.08.	ZENTA	2122	0	371	153	Liepāja — 106
15.08.	DZELDE	3	0	0	0	
15.08.	ZELDA	23	0	14	2	
16.08.	ASTRA	1048	0	297	69	Liepājas raj. — 54
16.08.	ASTRĪDA	2065	2	610	150	Liepāja — 101
17.08.	VINETA	2748	4	582	276	Cēsu raj. — 123
17.08.	OLGA	19715	9	9220	1388	Daugavpils — 1817

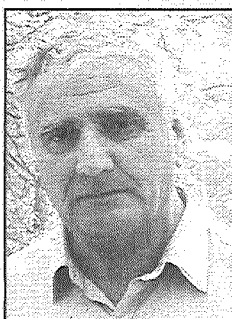
Cik nozīmīgi jums ir Aglonas svētki?

Dace Brizovska (Valmiera):
— Uz Latgali bieži braucam ekskursijā, braucieni ir sniegušies līdz pat Andrupenei. Pāris reizes gadā sanāk atbraukt. Braucam gan ar grupu, gan privāti. Uz Vissvētākās Jaunavas Marijas Debesīs uzņemšanas svētkiem 15. augustā braucam tad, ja iekrīt brīvdienās. Šogad, diemžēl, nebūsim, jo Aglonas svētki iekrīt darba dienā un ir ielānāts cits pasākums.

Roberts Patmalnieks (Preiļi):

— Mēs ticam Dievam, tā cerot uz mūžīgo dzīvi. Šie ir katoļu svētki, Dieva mātes godināšana. Īpaši šos svētkus svin svētvietās. Ši ir ticības dogma, kura nav apšaubāma.

Dievs ir devis mums Māti! Mūsu dzīve nav tikai uz zemes, tā turpinās arī debesu valstībā. Šie svētki mums par to atgādina. Šogad arī apmeklēšu Aglonu, kā arī ņemšu dalību dievkalpojumā.

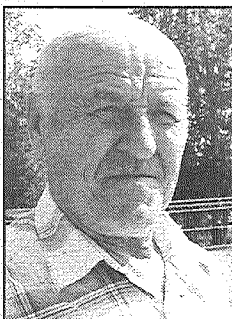
Dainis Kozuls (Salaspils):

— Aglonu pēdējo reizi apmeklējam pirms gadiem trijiem. Parasti braucam tad, ja šie svētki iekrīt brīvdienās. Svētku laikā piedalāmies arī Krustaceļā. Sievai pašlaik ir atvaļinājums. Ja pašam izdosies darbā sarunāt brīvdienas, šogad apmeklēsim Aglonu, neskatoties uz to, ka iekrīt darba dienā.

Jānis Babris (Malta):

— Uz Aglonas svētkiem ar ģimeni braucam katru gadu. Parasti tas ir 14. augusta vakarā. Krustaceļā neejam, bet pusnakts Svētajā misē, kas ir pēc Krustaceļas, piedalāmies. Mēs esam dzimuši Latgalē, tāpēc nevaram iedomāties, ka kādu gadu varētu izlaist un neatbraukt uz šiem katoļu svētkiem Aglonā.

Aina Neicgale (Rušonas pagasts):

— Šos baznīcas svētkus apmeklējam pēc iespējas, jo ģimenē aug trīs bērni. Uz Vissvētākās Jaunavas Marijas Debesīs uzņemšanas dienu mēģinām tikt katru gadu. Šogad kopā ar vīru un jaunāko meitiņu Liānu uz Aglonu dosimies kājām 14. augusta vakarā. Mums priekšā apmēram 15 km garš ceļš, lai 14. augusta vakarā piedalītos Krustaceļā gājienā. Pēc tam vēlamies noklausīties pusnakts Svēto Misi pie pāvesta altāra.

M.Āboliņas teksts un foto

SLUDINĀJUMI, LĪDZJŪTĪBA

BARKAVAS PROFESIONĀLĀ VIDUSSKOLA
turpina uzņemt audzēkņus 2014./2015. m. g. šādās specialitātēs:

Izglītības programmas pēc 9. klases, mācību ilgums 4 gadi	
Būvdarbi	Apdares darbu tehnikas
Viesnīcu pakalpojumi	Viesmīlības pakalpojumu speciālists
Lauksaimniecība	Lauku īpašumu apsaimniekotājs
Skaistumkopšanas pakalpojumi	SPA speciālists
ESF PROGRAMMAS	
Pēc vispārējās vidējās izglītības vai profesionālās vidējās izglītības, ilgums 1,5 gadi, līdz 29 gadu vecumam	
Skaistumkopšanas pakalpojumi	SPA speciālists
Būvdarbi	Apdares darbu tehnikas
Lauksaimniecība	Lauku īpašumu apsaimniekotājs
Komerczinības	Transporta pakalpojumu komercdarbinieks
Ar pamatzglītību (no 17 gadu vecuma), vidējo izglītību vai profesionālo vidējo izglītību, mācību ilgums 1 gads	
Ēdināšanas pakalpojumi	Pavārs

Uzņemam arī jauniešus ar dzirdes traucējumiem.
Ir stipendija, ESF programmās līdz 113,00 EUR, bezmaksas pusdienas, jaunsargu apmācība.
Tālr. 64807215, www.bavs.lv

SIA „LATVIJAS GALA”
Iepērk liellopus, aitas, jaunlopus, zirgus.
Svari. Samaksa tūlītēja.
Tālr. 28761515.

SIA AIBI iepērk liellopus, jaunlopus, zirgus.
Labas cenas.
Samaksa tūlītēja. Svari.
Tālr. 26142514, 20238990.

PĀRDOD

MAINA

NISSAN ALMERA (1996. g. izl., 1,4, EUR 450, jauni amortizatori, akumulators). T.20260358.

3 ist. dzīvokli Preiļos parka zonā, krāsns apkure, daļējas ērtības, pret mežu. Tālr. 29223890.

IEPĒRK METĀLLŪZŅUS.
Augstas cenas.
Strādājam jebkurā laikā.
Tālr. 29198531.

Zviedrijas kompānija pērk mežus un zemi.
Tālr. 25644455, 27888826.
e-pasts zviedrijasmezi@inbox.lv

SIA Lauku Miesnieks
Iepērk mājlopus.
Augstas cenas.
Samaksa tūlītēja. Svari.
Tālr. 20207132.

Viss nepazūd, kad, mamma, kapu kalnā
Pār tevi vēsas smilšu saujaš krīt,
Vēl paliek siltums, ko tu mums dzīvē devi,
Un kaut kur dziļi sirdī sāpe mīt.
Izsakām visdziļāko līdzjūtību mūsu iecirkņa darbiniekiem Agrim un Egīlam Baikām, pavadot sirmo MĀMUĻU pēdējā gaitā.
Akciju sabiedrības "Latvijas Gāze" Jēkabpils iecirkņa kolektīvs

ZIRGA gadā, pirms divpadsmit gadiem

2002. gada augusts

✓ Nesmuku gadījums Livānos notika saistībā ar kādas personas apbedīšanu. Negodīgi paziņas, izmantojot iespēju, ka bija tikuši pie mirušā cilvēka pases, noformēja apbedīšanas pabalstu uz sava vārda. Pēc tam naudu notrieca, bet mirušā persona palika neapbedīta. Kad notikušais atklājās, pēc 12 dienām apbedīšanu par saviem līdzekļiem veica pašvaldība.

✓ Valsts ieņēmumu dienesta konkursā no septiņiem pretendentiem par paplašinātās VID Latgales reģionālās iestādes direktori tika ievēlēta Vanda Gurkovska, pirms tam — VID Latgales reģionālās iestādes (Preiļu, Krāslavas, Daugavpils rajona) direktore. Latgales reģionālās iestādes reorganizāciju bija plānots pabeigt līdz 1. novembrim. Pēc paplašināšanas reģionālajā iestādē ietilpa arī Ludzas un Rēzeknes rajoni, centrs bija paredzēts Preiļos. Preiļu novada dome bija pieņēmusi lēmumu par domei piederušās ēkas Kārsavas ielā 4 nodošanu Finanšu ministrijai VID Latgales reģionālās iestādes vajadzībām ar nosacījumu, ka VID Latgales reģionālās iestādes centrs būs Preiļos.

✓ Turpinājās Preiļu 1. pamatskolas energoefektivitātes paaugstināšanas darbi. Šim nolūkam no Starptautiskās rekonstrukcijas un attīstības bankas bija piešķirts 151 000 latu. Preiļu novada domes līdzfinansējums bija 35 000 latu. Bija paredzams, ka 1. septembrī šajā skolā mācības uzsāks 1115 skolēni.

✓ Latgalē bija beidzies pirmais zemes pirkšanas vilnis, kad zemi pie maziem ezeriem varēja nopirkt, maksājot 200 — 500 latus par hektāru, pie Rāznes ezera — līdz 1000 latiem. Tika prognozēts, ka turpmāko piedāvājumu veidos pārpircēji jau par daudz augstākām cenām.

✓ «Jaunā vilņa» atklāšanā Raimondam Paulam divi nacionāļboļševiki seja iesvieda torti, protestējot par viņa iestāšanos

Tautas partijā.

✓ Jersikas pagastā uzsākta sporta zāles būvniecība. Jersikas pamatskolai sporta zāles nebija vairāk kā 60 gadus. Zāles būvniecības izmaksas sastādīja 196 000 latus, un to segšanai pašvaldība ņēma aizņēmumu Valsts kasē. Kredits bija jāatdod 12 gadu laikā.

✓ Starp Izglītības un zinātnes ministriju, Latvijas Bērnu fondu, Preiļu rajona padomi un Rudzātu speciālo internātskolu tika noslēgts līgums, kas paredzēja uzsākt divu dzīvokļu māju korpusu celtniecību, ko finansēja Latvijas Bērnu fonds, piesaistot Vācijas sabiedrisko organizāciju līdzekļus.

✓ Atbilstoši Izglītības likumam 1. septembrī tika uzsākta obligātā piecgadīgo un sešgadīgo bērnu sagatavošana skolai.

✓ Preiļos izskanēja novadu pirmā Siera diena, ko rīkoja biedrība «Siera klubs». Siera ielā, par ko bija pārtapis Raiņa bulvāris, Latvijas piensaimnieku ražojumus nogaršoja milzums vietējo iedzīvotāju un tālīnu ciemiņu. Siera svētkus apmeklēja toreizējais Ministru prezidents Andris Bērziņš, Preiļos ciemojās slavenais šefpavārs Mārtiņš Ritiņš. Viņš vadīja arī siera ritināšanas sacensības, kas notika Preiļu parka estrādes uzkalniņā ļoti daudz skatītāju klātbūtnē. Visātrākais bija 700 gramus smags siera ritulis, smagākie vēlās lēnāk.

✓ Vasara bija karsta un sausa. Sausums Preiļu rajona zemnieku saimniecībā bija pilnībā iznīcinājis 2307 hektārus no jauna ierīkoto zālāju, liecināja Preiļu lauksaimniecības konsultāciju birojā savāktā informācija. Iepriekšējos divos gados sētie zālāji sausuma dēļ izdeguši 5014 hektāru platībā. Vissmagākajā situācijā bija lopkopji, jo ganību zālāji bija gājuši bojā, un zemnieki jau augustā bija spiesti lapiem izbarot ziemei sagatavotos lopbarības krājumus.

✓ 8. Saeimas vēlēšanām pieteicās 21 politiskā partija un politisko organizāciju

apvienība, kopā piedāvājot balsot par 1024 deputātu kandidātiem. No Preiļu rajona starp kandidātiem bija astoņas personas.

✓ Lai veiktu kāju operāciju Rīgas Zooloģiskā dārza zilonim Radžam, Latvijā ieradās trīs ārsti no Vācijas. Radža atšķirībā no zilonmātēm nav ļāvis savas kājas apkopt, tāpēc tās nācās operēt. Narkozes miegā zilonis varēja pavadīt ne vairāk kā stundu, tādēļ operācija bija ļoti sarežģīta.

✓ Saeimas Sociālo un darba lietu komisija atbalstīja deputāta Arņa Kalniņa ierosinājumu 2003. gadā no valsts budžeta atvēlēt līdzekļus «skolas piena» programmai. Taču ne visi deputāti atbalstīja šo ideju. Arī ārsti uzskatīja, ka bērniem papildus porciju piena skolā nevajag dot.

✓ Finanšu ministrijā tika parakstīts līgums ar Livānu novada domi par ES PHARE 2000 līdzekļu piešķiršanu. Līdzekļi bija paredzēti vecās muižas klēts atjaunošanai un modernas piebūves uzbūvēšanai tai līdzās, kā arī citām lietām saistībā ar amatniecību. Kopējās projekta izmaksas bija 605 000 eiro, desmitā daļa bija pašvaldības ieguldījums. Realizējot šo projektu, tapa uzbūvēts Latgales mākslas un amatniecības centrs.

✓ Notika Livānu novada domes sēde, kuras darba kārtībā bija jautājums par Livānu novada domes priekšsēdētāja Visvalža Gercāna atbrīvošanu no ieņemamā amata. Par iemeslu bija normatīvo aktu pārkāpumi Livānu ģimnāzijas nepabeigtās sporta zāles būvniecības konkursa organizēšanā, kā rezultātā radušies zaudējumi domes budžetam vairāk kā 39 000 latu apmērā. Seši deputāti bija par domes priekšsēdētāja atstādināšanu no amata, pieci balsoja pret.

Sagatavoja L.Rancāne
Izmantots 2002. gada «Novadnieka» komplekts